

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

OROSZI

Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	26
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	27
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	50
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	66
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	72
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	79
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	84
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	84
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	86
1. A HEP IT részletei.....	86
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	86
Jövőképünk	87
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	88
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	88
3. Megvalósítás	90
3.1 A megvalósítás előkészítése	90
3.2 A megvalósítás folyamata	90
3.3 Monitoring és visszacsatolás	93
3.4 Nyilvánosság	93
3.6 Érvényesülés, módosítás	94
4. Elfogadás módja és dátuma	95

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Oroszi Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település a Somló-hegytől keletre, 2 km-re található. Határa többnyire vízben szegény lankás dombhátaból áll. A község határán folyik át a Halyagos –patak. A falu első írásos említése 1288-ból származik Vruzy majd Oroszi néven. Valószínűleg Szent István király korabeli település. 1550-ig nemesek és parasztok lakják, utána már csak a nemeseket említik az oklevelek. A török hódoltság idején lakatlan helyévé vált, sem az 1696.évi jegyzékben, sem az 1715. és az 1720. évi összeírásban nem szerepelt. 1733-ban írják újra össze kuriális nemességét a nem nemesi családokkal együtt. Lakossága elsősorban földműveléssel foglalkozott. A kúriákhoz szántók és legelők tartoztak. A földművelés mellett ipart is űztek. Főként a takácsmesterség és a szövés-fonás jelentett jövedelmet. 1773-ban magyar ajkú, katolikus felekezetű községként tartják számon. A XIX. század elején a határ több mint felét erdő borította. Bár század második felében a megművelhető föld -az erdők kiirtása révén- csaknem a kétszeresére növekedett, népessége mégis alig gyarapodott. Iskoláját már az 1750-es években megemlítették. 1765-ben egyutcás faluként tartották számon. Legnagyobb népességét 1869-ben érte el, amikor 558 lakost számláltak. Határa jelentős részét az 1880-as években Noszlophoz csatolták, így a földéhség, a kevés munkalehetőség miatt 1921-1930 között 69 lakos vándorolt el. 1937-ben a község 178 gazdasága közül egy sem haladta meg az 50 katasztrális holdat, ugyanekkor 48 kisiparost tartottak számon.

1945.január 1-én kisközség, a noszlopi körjegyzőséghez tartozott. 1950.október 22-től 1968. december 31-ig a községben önálló tanács és hivatali szervezet működik. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1969.január 1-jei hatállyal elrendelte Noszlop községi közös tanáccsal való kiegészítését.

1954-ben, a falu birtoknagyságából adódóan, földosztásra lényegében alig került sor. A termelőszövetkezet 1959. február 28-án alakult „Somló” néven. 1961 január 19-én egyesült a dobai „Somlógyöngye” szövetkezettel. 1961.április 1-jei hatállyal, székhelye Doba „Somlóné” Tsz. Elsősorban mezőgazdasági termeléssel, állattenyésztéssel, baromfitartással foglalkoztak.

A két világháborúban 34 fő halt hősi halált.

A kárpótlási törvény végrehajtása során 9 helybéli licitált 23 hektár 8597 m területre 321,13 aranykorona értékben.

A falu lakossága többségében katolikus felekezetű. A templom 1757 körül épült, tornya 1821-ben készült el. Itt található a XII. századból származó vörös homokkő keresztelőkút.

A templomot Szent Mihály tiszteletére nevezték el. Búcsúja szeptember 29-én van. A noszlopi plébánia filiáléja.

Oroszi Község Önkormányzata 2013. január elsejével a Somlóvásárhelyi Közös Önkormányzathoz csatlakozott, majd 2014 decemberében jelezte kiválását a Somlóvásárhelyi Közös Önkormányzati Hivataltól és 2015. január elsejével csatlakozott a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatalhoz. 2019 évi választásokat követően Oroszi község csatlakozott a Somlóvásárhelyi Közös Önkormányzati Hivatalhoz így 2020. január 1.-vel szintén közös hivatalként működik további 10 településsel együtt. Oroszi község ügyeit a noszlopi Kirendeltségen dolgozó ügyintézők látják el.

A település infrastrukturális helyzete megfelelő. A község vezetékes vízzel, villannyal, gázzal ellátott, telefonhálózattal, rendelkezik. Intézményei: klubkönyvtár, orvosi rendelő, önkormányzati hivatal, művelődési ház. Az óvodásokat a település falubuszával szállítják a szomszédos Noszlop településre. Az általános iskolai tanulók menetrend szerinti volánbusszal utaznak szintén a szomszédos településre a helyi általános iskolába. Megyeszékhelyre Veszprémbe autóbusszal nehéz az eljutás, mert közvetlenül nincs járat, csak átszállással Devecserben vagy Ajkán. A fővárosba a faluból közvetlenül nem indul busz, csak Devecserből vagy Ajkáról, így autóbusszal az utazási idő 3-4 óra is lehet. Vonattal való közlekedés nem megoldható, mert a településen nincs vasútállomás. Ha valaki vonattal szeretne eljutni a munkahelyre, akkor el kell utaznia Devecserbe vagy Ajkára. A faluban egy egyéni vállalkozó által üzemeltetett vegyesbolt, valamint további vállalkozások száma 2.

A postai szolgáltatást mobilposta biztosítja hétfőtől péntekig minden nap 10-től 12 óráig, ahol pénz- illetve levélfeladás lehetséges és a postai küldeményeket is házhoz viszi.

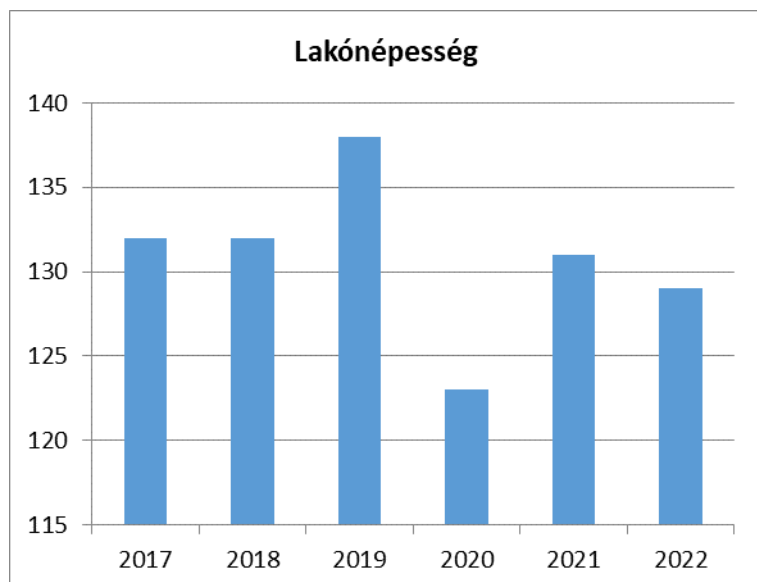
A könyvtár 1964-ben létesült, mozgókönyvtári ellátásra a Devecseri Városi Könyvtárral kötött szerződést az önkormányzat. E könyvellátási rendszer azonos feltételeket teremt a városban és a falun élő olvasók számára, biztosítva a szabadidő kulturált eltöltését és az életen át tartó tanulás feltételeit. A könyvtárállomány több mint 2759 db kötetből áll. Az olvasók száma, 73 fő, a könyvtárlátogatók, számára internetezési lehetőséget is biztosított az e-Magyarország pont-on keresztül. A Kultúrház még a felszabadulás előtt épült. Felépítése Oroszi szülöttének, id. Dr. Antall Józsefnek köszönhető. Mellszobrát - rá és tetteire emlékezve - állíttatta szeretett szülőfaluja, az általa nagyon szorgalmazott út mellett kialakított téren. 2004-2005-ben, az Európai Unió támogatásával, az épület teljes körű (a tető kivételével) felújítása megtörtént.

A kultúrház falán található id. Dr. Antall József miniszter és ifj. Dr. Antall József miniszterelnök emléktáblája.

Emléküket Oroszi község lakossága tisztelettel őrzi. Megyeszékhelyre Veszprémbe autóbusszal nehéz az eljutás, mert közvetlenül nincs járat, csak átszállással Devecserben vagy Ajkán. A fővárosba a faluból közvetlenül nem indul busz, csak Devecserből vagy Ajkáról, így autóbusszal az utazási idő 3-4 óra is lehet. Vonattal való közlekedés nem megoldható, mert a településen nincs vasútállomás. Ha valaki vonattal szeretne eljutni a munkahelyre, akkor el kell utaznia Devecserbe vagy Ajkára.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	132	bázis év
2018	132	100,00%
2019	138	104,55%
2020	123	89,13%
2021	131	106,50%
2022	129	98,47%

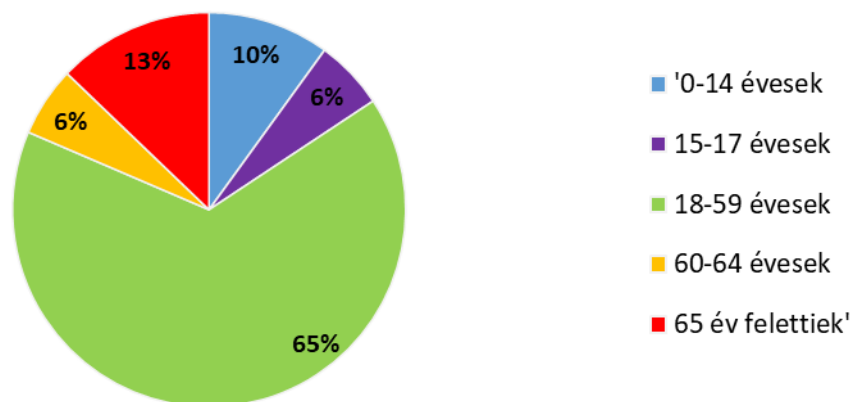
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

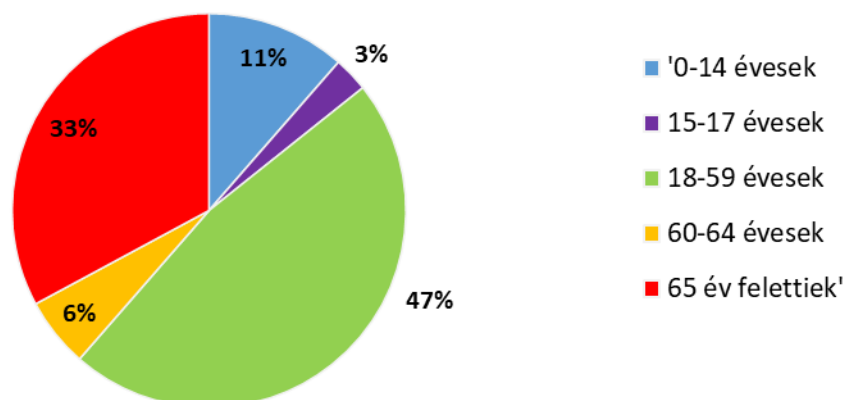
A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. A lakónépesség száma 2022. december 31-én, 129 fő volt, a településen a vizsgált 6 év közül 2020.-as évben volt a legalacsonyabb a lakónépesség száma.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	70	70	140	50,00%	50,00%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			6	4,29%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	7	8	15	5,00%	5,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	2	6	2,86%	1,43%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	46	33	79	32,86%	23,57%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	4	4	8	2,86%	2,86%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	9	23	32	6,43%	16,43%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

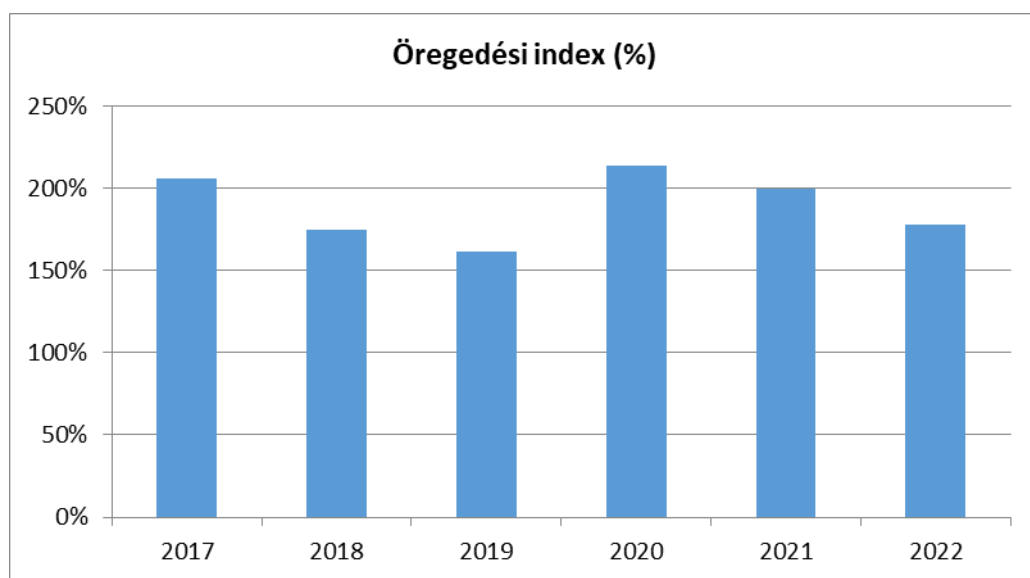
Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentetett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy, hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjainak beazonosításában.

A nemek szerinti arányok a különböző korcsoportokban vizsgálva, megállapíthatjuk, hogy a településen a 18-59 éves korú férfiak magasabb arányban vannak, mint a nők.

A 65 év feletti férfiak aránya 13%, a nőké 33%-ra változott, a 2020. év végén az állandó népességben belül Oroszi településen. A táblázat alapján megállapítható, hogy a nők várható élettartama magasabb a férfiakénál.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	33	16	206,25%
2018	28	16	175,00%
2019	29	18	161,11%
2020	32	15	213,33%
2021	34	17	200,00%
2022	32	18	177,78%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző. Amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népesség szerkezet, ha a 100 felett van, akkor előregedő a település. Az öregedési index, 60 év feletti és a 14 év alatti népesség egymáshoz viszonyított 100 alatti arány jelzi a fiatalodó társadalmat, településünket az előregedés jellemzi.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-22,73
2018	30,30
2019	44,44
2020	-107,28
2021	47,24
2022	-15,56

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlási értékek az adott település vonzerejét mutatják: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. A fenti táblázat alapján láthatjuk, Oroszi település értelmében az egyenleg 2021. évben pozitív volt, így elmondhatjuk, hogy ebben az évben a településre az odaköltözés jellemző, nem pedig az elvándorlás.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	7,58
2018	-22,73
2019	-7,41
2020	7,66
2021	-15,75
2022	-23,35

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások alapján számolt különbség a lakosság természetes fogyását mutatja. A fenti táblázatból megállapítható, hogy a 2018-2019-2021-2022.-es években a halálozások száma magasabb, mint az élve születések száma. A természetes szaporodás egyenlege negatív.

Értékeink, küldetésünk

Ebben a gyönyörű környezetben meg kell teremteni a mai kor igényeinek megfelelő, a felgyorsult életritmushoz igazodó életkörülményeket. Meg kell teremtenünk minden itt élő számára az egészséges környezetet, a munka, a pihenés, lehetőségét. Kiemelt feladatunk a fiatalok megtartása, a gyermekvállalás ösztönzése, a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének segítése, a család és a közösségek összetartó erejében rejlő értékek védelme. Fontos feladatunk az idősek megbecsülése és tisztelete, a róluk való megfelelő gondoskodás megszervezése. Küldetésünknek

tekintjük- a szolidaritás elvét követve valamennyi társadalmi csoport számára- az esélyegyenlőség megteremtését.

Arra törekszünk, hogy községünk egy dinamikusan fejlődő, ugyanakkor a falusi lét biztonságát és nyugalomát nyújtó település, a testi-lelki harmóniában élő boldog emberek közössége, élettere legyen.

Az esélyegyenlőségi programunk elkészítése során arra törekszünk, hogy

- mélyszegénységben élők
- romák
- nők
- gyerekek
- idősek
- fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megvalósulását előmozdítsuk, valamint az egyenlő bánásmód feltételeit biztosítjuk.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Oroszi település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Oroszi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta a 6/2021. (V.27.) önkormányzati rendeletét a szociális ellátások helyi szabályairól

A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, hogy a lakosság számára a hátrányos helyzetből adódó hatások kiküszöbölhetőek legyenek.

Az Önkormányzat települési támogatás keretében

a) települési támogatás

aa) rendkívüli települési támogatás,

ab) temetési támogatás,

ac) gyógyszer-támogatás,

ad) lakhatási támogatás,

- ae) iskolakezdési és óvodáztatási támogatás,
- af) születési támogatás,
- b) köztemetés,
- c) személyes gondoskodást nyújtó ellátások állapíthatók meg.

1. Rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli települési támogatást nyújt az önkormányzat a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére.

Rendkívüli települési támogatást különösen az alábbiakra való tekintettel állapítja meg:

- a) egyes erőszakos bűncselekmény (rablás, kifosztás, zsarolás, lopás, rongálás, sikkasztás, csalás) áldozata lett,
- b) ingó vagy ingatlan vagyont ért elemi kár (árvíz, tüzeset, vihar) esetén,
- c) egyéb rendkívüli élethelyzet (haláleset, betegség, baleset, munkanélkülivé válás).

Rendkívüli települési támogatásra jogosult az a személy, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 800%-át nem haladja meg.

A kifizetett támogatás összege minimum 10.000.- Ft alkalmanként.

A meghatározott élethelyzeteket, annak jellegének megfelelő dokumentummal kell igazolni.

Támogatás nyújtható természetben a jogosult kérelmére, vagy a hatáskör gyakorlója rendelkezése alapján a célszerű pénzfelhasználás érdekében. A természetbeni ellátás történhet: ruhanemű, élelmiszer vásárlás, közüzemi díj átvállalása, tűzifa vásárlás, gyermekintézmények térítési díjának kifizetése formájában.

2. Temetési támogatás

A temetési támogatás összege 50.000, -Ft.

A kérelmezőnek a kérelméhez csatolnia kell kérelmező vagy a vele azonos lakcímen élő közeli hozzátartozója nevére – kiállított számla másolati példányát, valamint a halotti anyakönyvi kivonat másolatát.

Az a személy jogosult a támogatásra, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 900%-át nem haladja meg.

3. Gyógyszertámogatás

Gyógyszerkiadásokra tekintettel települési támogatásra jogosult az a személy, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350%-át nem haladja meg.

A támogatás egy évre kerül megállapításra, a havonta kifizetett gyógyszerkiadásokra tekintettel adott települési támogatás összege 10.000,- Ft.

A kérelmezőnek a kérelméhez csatolnia kell a gyógyszerkiadásairól szóló számlákat, valamint szakorvos igazolását a gyógyszerek szükségességéről.

4. Lakhatási támogatás

A lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló, de általa életvitelszerűen lakott helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott támogatás.

A lakhatási támogatás a víz-és csatornahasználati díj, a villanyáram, a gázfogyasztás vagy fűtési költségek, a szemétszállítási díj, a talajterhelési díjhoz (továbbiakban: rezsiköltség) való lakhatási hozzájárulás.

A lakhatási támogatást előbb a lakhatási hátralékok, majd azok kiegyenlítését követően vagy azok hiányában, a rezsiköltségek fedezetére kell megállapítani. A lakhatási támogatás ahhoz a lakásfenntartással összefüggő rendszeres kiadáshoz nyújtható, amely megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. Ezen körülmény fennállását a kérelmezőnek kérelme benyújtása során be kell mutatnia és bizonyítania kell.

Lakhatási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át, egyedül élő esetben 300 %-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

A lakhatási támogatás a kérelem benyújtásától egy évre kerül megállapításra.

A lakhatási támogatás összege havonta 5.000,- Ft.

Lakhatási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, független a lakásban élő személyek és háztartások számától.

A lakhatási támogatás megállapításának feltétele a lakókörnyezet rendezettségének biztosítása, mely magában foglalja

a) a lakáshoz tartozó udvar, kert rendben tartását, különös tekintettel az ott található szemét és lom eltávolítására,

b) az ingatlan, valamint a hozzá tartozó kert gyommentesítése, rágcsálóktól, kártevőktől való mentesítése,

Amennyiben a feltételek nem felelnek meg a feltételeknek a támogatás megvonható.

A lakhatási támogatás megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell legalább három szolgáltatónak az utolsó havi teljes számlamásolatát.

5. Iskolakezdési, óvodáztatási támogatás

Az iskolakezdési támogatás, óvodáztatási támogatás a szociálisan rászoruló családok részére a tanévkezdés megkönnyítése érdekében nyújtott támogatás, a településen lakóhellyel rendelkező és a településen élő gyermekek részére.

Iskolakezdési, óvodáztatási támogatásra, jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 800 %-át.

A támogatás összege legalább 5.000, -Ft.

A támogatás megállapításához iskolalátogatási igazolást, óvodai látogatási igazolást, vagy hallgatói jogviszony igazolást kell benyújtani.

Az iskolalátogatási igazolás, hallgatói jogviszony igazolás benyújtásának határideje: tárgyév október 30-a. A határidő elmulasztása jogvesztő.

6. Születési támogatás

Születési támogatásra jogosult a gyermek születésére tekintettel a szülők vagy a gyermekét egyedül nevelő szülő, ha a kérelem benyújtásakor legalább egy éve a településen bejelentett lakóhellyel rendelkezik és a szülést követő hat hónapon belül a kérelmet benyújtja.

A támogatás összege 50.000,-Ft.

A támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 800 %-át.

7. Köztemetés

A közkölségen történő eltemettetésről a polgármester rendelkezik az eltemettetésre köteles személy kérelmére, vagy hivatalbeli megkeresésre. A polgármester jogosult és köteles megtenni mindazokat az intézkedéseket, amelyek az Szt. 48. § (2)-(4) bekezdése alapján szükségessé válhatnak.

a) a köztemetés költségeinek visszafizetésére

b) maximum hat havi részletfizetési lehetőséget biztosíthat, vagy

c) a megtérítési kötelezettség alól részben vagy egészben mentesítheti a kérelmezőt, különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén.

Különös méltánylást érdemlő körülmények különösen a kérelmező családjában:

a) fennálló munkanélküliség,

b) fennálló tartós súlyos betegség,

c) nevelt legalább három kiskorú gyermek,

d) az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegét.

A kérelemben szereplő különös méltánylást érdemlő körülményt a kérelmező igazolni köteles.⁴

8. Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások

Oroszi Község Önkormányzata természetbeni szociális ellátásként:

a) étkeztetést,

- b) házi segítségnyújtást,
- c) családsegítést,
- d) falugondnoki szolgáltatást nyújt.

Az étkeztetés keretében főétkezőként legalább napi egyszeri meleg ételt kell biztosítani különösen a (2) bekezdésben meghatározott szociálisan rászorultaknak a közétkeztetést végző vállalkozással kötött szerződés alapján.

Az étkeztetés igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az a személy, aki

- a) aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte,
- b) mozgásában korlátozott, krónikus vagy akut megbetegedése miatt önmaga ellátásáról – részben vagy teljesen –nem képes gondoskodni,
- c) fogyatékosági támogatásban vagy emelt összegű családi pótlékban részesül,
- d) pszichiátriai beteg vagy szenvedélybeteg és fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, önmaga ellátására részben képes, vagy
- e) bejelentett lakóhellyel nem rendelkezik és éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.

A szolgáltatás igénybevételére irányuló kérelemhez mellékelni kell

- a) a (2) bekezdés b) és d) pontja esetében a kezelőorvos, szakorvos szakvéleményét,
- b) a (2) bekezdés c) pontja esetében a fogyatékosági támogatásról vagy az emelt összegű családi pótlék megállapításáról szóló határozat.

Az önkormányzat az étkezést vásárolt élelmiszéssel biztosítja.

A személyi térítési díjat az ellátást igénybe vevő jogosult, vagy a jogosult tartására, gondozására köteles és képes személy köteles egy összegben megfizetni havonta utólag, minden hónap 15. napjáig.

Az intézményi térítési díj összegéről a Képviselő-testület rendeletet alkot.

A személyi térítési díjat az intézményi térítési díjról szóló helyi rendeletre figyelemmel, az Szt. valamint a végrehajtására kiadott rendeletekben foglaltak szerint kell megállapítani és felülvizsgálni

A házi segítségnyújtás keretében az Szt. 63. §-ában meghatározott gondozási szükségletekkel rendelkező házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról kell gondoskodni.

Az önkormányzat e feladatát a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás útján látja el.

A falugondnok által biztosított alapszolgáltatások:

- a) étkeztetésben való közreműködés,
- b) lakosság részére bevásárlás intézése,

- c) egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása,
- d) gyermekek szállítása óvodába, iskolába, kirándulásokra, iskolai versenyekre.

(2) A falugondnok által biztosított kiegészítő szolgáltatások:

- a) segítségnyújtás a lakosság részére a hivatalos ügyek intézésében,
- b) lakosság szállítása szervezett sport és kulturális rendezvényekre.

(3) A falugondnok által nyújtott közvetett szolgáltatások:

- a) a lakosság és az Önkormányzat közötti kapcsolattartás,
- b) falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátás.

A falugondnoki szolgáltató tevékenységet a jogszabályban meghatározott tevékenységnaplóban kell nyilvántartani, minden napját külön kell vezetni, a fenntartó által megbízott, meghatalmazott személyek aláírásával kell igazolni.

Vállalt feladatainak elvégzése, döntéseinek végrehajtása érdekében a Társulás létrehozta a Somló-környéki Feladatellátó Intézmény.

A felügyeletet ellátó Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanács (a továbbiakban: Társulási Tanács) a Feladatellátó Intézmény feladatellátását alaptevékenységként határozza meg, melynek célja és feladata ellátni a társulást alkotó településeken a Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Megállapodásában foglalt tevékenységek körét a Megállapodásban meghatározottak szerint.

Az intézmény által ellátott szociális szolgáltatások: *Idősek nappali ellátása és a házisegítségnyújtás.*

Településünkön a házisegítségnyújtásra van lehetőség, jelenleg 2 fő gondozó végzi ezt a feladatot 1 fő teljes munkaidőben és 1 fő részmunkaidőben.

A továbbiakban a Somló-környéki feladatellátó Intézmény szakmai programjából kerül bemutatásra a házisegítségnyújtás témakörének a kifejtése.

„A házi segítségnyújtás keretében biztosítjuk:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtás szervezett biztosításával a **szolgáltatás célja és feladata**, hogy a társult településeken élő idős, megromlott egészségi állapotú, valamint fogyatékosága, szenvedélybetegsége, hajléktalan élethelyzete miatt segítségre szoruló személyre szabott gondozásával hozzájáruljunk ahhoz, hogy a számukra biztonságot jelentő lakókörnyezetükben a lehető leghosszabb ideig élhessenek.

Fent megfogalmazottak megvalósítás érdekében a szolgáltatás nyújtása során arra fókuszálunk, hogy az egyes ellátott állapotához igazodó célzott segítségnyújtással minél hosszabb ideig képes legyen megőrizni önállóságát, emberi méltóságát, továbbá családi és közösségi kapcsolatai fenntartásával tartalmas életet élhessen megszokott környezetében.

A házi segítségnyújtás szervezett és színvonalas biztosításával, a felmerült szükségletekre adekvátnan válaszoló személyi gondozással és szociális segítség biztosításával hosszú távú célkitűzésünk annak elérése – összhangban az ágazati irányítás szakmapolitikai célkitűzéseivel -, hogy az általunk ellátottak a lehetőségekhez mérten minél tovább éljenek megszokott

környezetükben, ezáltal a bentlakásos szociális intézmények iránti elhelyezési igények ellátottjaink körében lehetőleg minél később jelenjenek meg.

V.1.1. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, nyújtott szolgáltatás-elemek, tevékenységek leírása

A házi segítségnyújtás megszervezése során kiemelt figyelmet szükséges fordítani minden érintett szakembernek arra, hogy az ellátásra mindig személyre szabottan, az igénybevevő fizikai, mentális, egészségügyi és szociális szükségleteinek figyelembe vételével kerüljön sor.

A szolgáltatást az igénybe vevő saját lakókörnyezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, fejlesztésével kívánjuk biztosítani.

A házi segítségnyújtást végző szociális szakemberek az ellátott otthonában végzett gondozási, alapápolási feladatok ellátásával, és/vagy szociális segítséssel, valamint az ellátott érdekében – otthonán kívül – végzett tevékenységgel látják el feladataikat.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet, mely értékelő adatlap kitöltésével történik. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető elvégzi az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát, az értékelő adatlap kitöltésében a háziorvos is részt vesz.

A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A gondozási szükséglet vizsgálatához be kell mutatni a gondozási szükséglet megítélését szolgáló, rendelkezésre álló leletek és szakvélemények másolatát, vagy a 36/1997. (XII.22.) SZMM rendelet 4. §-a szerinti igazolásokat: demencia kórkép legalább középsúlyos fokozata, amelyet az orvosszakértői szerv vagy a Pszichiátriai, illetve Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos véleményével igazoltak; az ellátást igénylő egyedül él, és 80. életévét betöltötte és megfelel a jogszabályban meghatározott egyéb feltételeknek.

Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybe vételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

Az egy órát el nem érő gondozási szükséglettel rendelkező ellátottak esetén szociális segítség biztosítására történik besorolás az alábbi esetekben:

Ha az ellátást igénylő

- 65. életévét betöltötte és egyedül él,
- 70. életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy fűtés nélküli, vagy
- 75. életévét betöltötte.

Ha a szolgáltatást igénylő személy egészségi állapota vagy személyes körülményei a szolgáltatás halaszthatatlan biztosítását teszik szükségessé, a házi segítségnyújtás legfeljebb 30 napos időtartamra akkor is nyújtható, ha a gondozási szükséglet vizsgálata még nem fejeződött be.

A gondozási szükséglet értékelő adatlapjának hatálya határozatlan ideig fennáll, azzal, hogy az alábbi esetekben a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételten el kell végezni:

Amennyiben a házi segítségnyújtás során

- szociális segítség biztosítása esetén személyi gondozási feladatok ellátása válik szükségessé, a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételten el kell végezni,
- szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.”

Szociális segítség keretében:

1) A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

a) Takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben);

- b) mosás;
- c) vasalás.
- 2) A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:
 - a) bevásárlás (személyes szükséglet mértékében);
 - b) segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében;
 - c) mosogatás;
 - d) ruhajavítás;
 - e) közkútról, fűtő kútról vízfordás;
 - f) tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel);
 - g) télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt;
 - h) kísérés.
- 3) Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- 4) Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretében:

- 1) Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:
 - a) információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás;
 - b) családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése;
 - c) az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés;
 - d) ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.
- 2) Gondozási és ápolási feladatok körében:
 - a) mosdatás;
 - b) fürdetés;
 - c) öltöztetés;
 - d) ágyazás, ágyneműcsere;
 - e) inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése;
 - f) haj, arcszőrzet ápolás;
 - g) száj, fog és protézis ápolás;
 - h) körömápolás, bőrápolás;
 - i) folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül);
 - j) mozgatás ágyban;
 - k) decubitus megelőzés;
 - l) felületi sebkezelés;
 - m) sztomazsák cseréje;
 - n) gyógyszer kiváltása;
 - o) gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása;
 - p) vérnyomás és vércukor mérése;
 - q) hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül;
 - r) kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés;
 - s) kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás;
 - sz) a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig).

Alapvető gondozási tevékenységek:

1. segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, mely során az életvezetést segíti, tanácsadást nyújt, mentális gondozást végez;
2. a házi orvos előírásai, utasításai alapján közreműködik a kompetenciájában tartozó alapvető ápolási tevékenységek ellátásában;
3. segítséget nyújt az ellátást igénybevevő háztartásának vitelében;
4. közreműködik a személyi higiéné biztosításában, valamint a lakókörnyezet higiénés körülményeinek megtartásában;
5. segítséget nyújt a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában;
6. közreműködik az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásban;
7. segíti a szociális ellátásokhoz való hozzájutást;
8. az ellátottak érdekében együttműködik az egészségügyi és a szociális alap- és szakellátást nyújtó intézményekkel, a települési önkormányzat vezetőivel;
9. közreműködik az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató, illetve rehabilitációs programok szervezésében;
10. tájékoztatást nyújt az ellátást igénybe vevők számára a szociális ellátásokhoz való hozzájutás lehetőségeiről, igény esetén részt vesz a szociális ügyek intézésében, iratok pótlásában, közüzemi díjak feladásában és egyéb postai ügyintézésben;
11. szükség esetén segítséget nyújt a bentlakásos intézménybe történő beköltözésben.

A házi segítségnyújtási feladatokat összesen 22 fő főállású szociális gondozó látja el.

A szakmai jogszabályoknak való megfelelés érdekében a hatékony szakmai munkát vezető gondozói munkakörbe kinevezett, szakképesítéssel rendelkező szakember koordinálásával kívánjuk megvalósítani.

A szakmai munka hatékony és színvonalas ellátása megköveteli a dolgozók folyamatos képzését, a már megtanultak felelevenítését, új ismeretanyag elsajátítását. Ennek érdekében intézményünk kiemelt figyelmet fordít arra, hogy minden dolgozó akkreditált továbbképzéseken vegyen részt, továbbképzési kötelezettségének hiánytalanul, a jogszabályban előírt határidőben eleget tegyen.

V.1.2. Más intézményekkel történő együttműködés módja

A házi segítségnyújtás biztosítása során rendszeres kapcsolatot tartunk:

- a társult települések önkormányzataival, szociális ügyintézőivel;
- az ellátási területen működő, civil, egyházi fenntartású szociális szolgáltatóival;
- egészségügyi alap-, és szakellátást nyújtó szolgáltatókkal, körzeti nővérekkel, otthonápolási szolgálattal; *Az igénybe vevő ellátottak állapotrosszabbodása esetén a helyi egészségügyi ellátórendszer tagjai telefonon, személyesen, ezt követően írásban teszik meg jelzésüket a gondozási szükséglet esetleges felülvizsgálata érdekében.*
- kulturális, szabadidős programokat szervező, kínáló intézményekkel, szolgáltatókkal;
- a településeken működő szociális szolgáltatást ellátó szervezetekkel;
- polgárőrséggel, körzeti megbízottal;
- a működést ellenőrző Veszprém Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályával, a szakmai munkát segítő Országos Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Módszertani Főosztályával.

Az együttműködés, kapcsolattartás kiterjed a kölcsönös tájékoztatásra, szakmai információ közreadására, közös programok szervezésére.

V.2. Ellátandó célcsoport megnevezése

Ellátottak köre: a társult településeken élő szociális és egészségi állapotuk okán rászoruló és az azt igénylők köre. Az igénybevevők többségükben 60 éven felüliek, jellemzően egyedül, kedvezőtlen szociális körülmények között élők, és megromlott egészségi állapotban lévők.

Ellátottak köre:

Jelenleg intézményünk az ellátási területéhez tartozó 14 településen nyújt szolgáltatást.

A kistérség egyetlen városi ranggal rendelkező települése a kistérség központja, egyúttal a fenntartó, a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás gesztortelepülése Devecser város. Intézményünk itt foglalkoztatja a legtöbb gondozót, 4,5 főt. A lakosságszámban Devecsert Somlókörnyék követi, itt 2 főállású szakemberrel látjuk el, majd 2016. január 1-ig való csatlakozását követően Noszlop település, ahol 2 főállású munkatárs dolgozik, míg a többi településen 1-1 főt alkalmazunk főállásban, teljes munkaidőben.

Ellátottaink közül 75,2 %-kal magas arányt képviselnek a nők, a férfi gondozott mindössze az összes ellátotti szám 24,8%-a.

Jellemző valamennyi településre, hogy a szolgáltatást elsősorban a 65 év felettiek veszik igénybe, közülük is nagy arányt képviselnek a 80 éves és idősebb ellátottak. A 65 évnél fiatalabb korosztályból mindössze 12 fő kérte a szolgáltatást, valamennyien agyi katasztrófa következtében kialakult mozgásfogyatékoságuk miatt.

Egészségi állapotukra jellemző, hogy az egészségügyi dokumentáció alapján egy fiatal ellátott kivételével a többi gondozott egyszerre többféle krónikus betegségben is szenved, rendszeresen szed különböző mennyiségű gyógyszert, és folyamatos orvosi ellenőrzésre, kontrollra szorul.

73,2 %-uk, tehát közel kétharmaduk egyedül él, 18,8%-uk házastársával, és mindössze 8%-uk él közös háztartásban vagy gyermekével, vagy unokájával, akik napközben dolgoznak, így idős hozzátartozójuk felügyeletét és napközbeni gondozását nem tudják megoldani.

V.3. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A házi segítségnyújtás keretében folyó gondozási tevékenység során a szolgáltatást igénybevevő személy részére olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújtunk, amelynek során az igénybevevőt szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban részesítjük, a hiányzó vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállításában nyújtunk segítséget.

A házi gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybevevő fizikai, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, fejlesztésével biztosított legyen. 2016. január 1-től a jogszabálynak megfelelően új gondozási szükségletvizsgálatokat végeztünk, ahol megállapításra került a személyi gondozást, illetve szociális segítséget igénylők köre.

A nyújtott szolgáltatás rendszeressége:

A szociális gondozók hétfőtől péntekig heti 40 órában, napi 8 órában végzik tevékenységüket.

Munkaidő: 8,00 órától – 16,00 óráig.

A szakmai munkát az intézményvezető irányítja és felügyeli, a napi gondozási tevékenységek koordinálása a vezető gondozó feladata.

Az intézményvezető döntése alapján szakmai szempontok mérlegelésével, valamint az ellátottak szükségleteinek figyelembe vételével történik az új ellátottak kijelölése a gondozónők között.

A gondozás során elsődleges szempontnak tekintjük az állandóságot, emiatt fokozottan ügyelünk arra, hogy a gondozónő személye állandó legyen, és lehetőség szerint mindig ugyanazoknál a gondozottaknál végezze a feladatait. Természetesen előzőekben leírtak esetenként szükségessé teszik másik gondozó kijelölését a feladatra, ami általában csak időleges, helyettesítés, szabadság, betegség, vagy egyéb más ok, pl. összeférhetetlenség miatt, ezekben az esetben az intézményvezető és a vezető gondozó közös döntése alapján történik meg az átszervezés. 2016. január 1-től igyekszünk a személyi gondozás és szociális segítség szem előtt tartásával a munkát oly módon átszervezni, hogy a szakképzett kollégák végezzék a gondozási, ápolási feladatot, a szakképzetlen kollégák pedig a szociális segítséget.

A napi gondozási munka dokumentálását a szociális gondozók a jogszabályi adattartalommal előírt tevékenységnaplóban rögzítik. A gondozási résztevékenység leírását és a tevékenységre fordított idő mértékét egyaránt tartalmazó tevékenységnaplót napi rendszerességgel szükséges az ellátottnal is aláíratni. A dokumentumok hó végi összesítése az egyes településeken dolgozó szakemberek feladata, akik a dokumentumokat az aláírt jelenléti ívvel együtt a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig a székhelyen leadják, amit ezt követően a vezető gondozó leellenőriz, és amennyiben szakmailag indokoltnak tartja, megteszi javító szándékú észrevételeit.

Az ellátottak számára a házi segítségnyújtás szolgáltatást a gondozási szükséglet vizsgálatot követően, az ellátott által kért időtartalomban biztosítjuk. A gondozási szükséglet vizsgálatát az intézményvezető, valamint megbízása alapján a vezető gondozó készíti el a kérelem beérkezését követően, a kliens lakásán tett személyes látogatás során. Ezt követően az értékelő adatlapot az ellátott háziorvosához eljuttatja, ahol a háziorvos is értékeli az ellátott állapotát.

Az ellátottak elégedettségének nyomon követése érdekében az intézményvezető, valamint a vezető gondozó személyes kapcsolatot alakít ki az ellátottakkal, felkeresi őket a lakásukon és tájékozódik a gondozás teljesüléséről, meghallgatja észrevételeiket, véleményüket, tapasztalataikat és igényeiket, amit rövid emlékeztető feljegyzésben dokumentál. Az összegző tapasztalatokat a gondozást végző szakemberrel átbeszéljük, ha szükséges közösen alakítják ki azokat a szakmai kereteket, melyekkel a gondozást hatékonyabbá lehet tenni, egyúttal segíti emelni a szolgáltatás színvonalát.

A szakmai fejlődés a gondozási munka optimális ellátásának elengedhetetlen feltétele. Minden szakirányú szakképzettséggel rendelkező dolgozónak eleget kell tennie a jogszabályban előírt továbbképzési időszak alatt a számára meghatározott kreditpont megszerzésének minősített továbbképzéseken való részvétellel. Annak érdekében, hogy ütemezetten, a helyettesítések átgondolt megszervezésével a gondozás zökkenőmentesen biztosítható legyen, éves továbbképzési terv készül.

Szociális segítség keretében:

1) A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- a) Takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben);
- b) mosás;
- c) vasalás.

2) A háztartási tevékenységekben való közreműködés körében:

- a) Bevásárlás (személyes szükséglet mértékében);
- b) segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében;
- c) mosogatás;
- d) ruhajavítás;

- e) közkútról, fűtő kútról vízfordás;
 - f) tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel);
 - g) télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt;
 - h) kísérés.
- 3) Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- 4) Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretében:

1) Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- a) információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás;
- b) családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése;
- c) az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés;
- d) ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.

2) Gondozási és ápolási feladatok körében:

- a) mosdatás;
- b) fürdetés;
- c) öltöztetés;
- d) ágyszívás, ágyszemcsere;
- e) inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése;
- f) haj, arcszőrzet ápolás;
- g) száj, fog és protézis ápolás;
- h) körömápolás, bőrápolás;
- i) folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül);
- j) mozgatás ágyban;
- k) decubitus megelőzés;
- l) felületi sebkezelés;
- m) sztomazsák cseréje;
- n) gyógyszer kiváltása;
- o) gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása;
- p) vérnyomás és vércukor mérése;
- q) hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül;
- r) kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés;
- s) kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás;
- sz) a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig).

Alapvető gondozási tevékenységek:

12. segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, mely során az életvezetést segíti, tanácsadást nyújt, mentális gondozást végez;

13. a házi orvos előírásai, utasításai alapján közreműködik a kompetenciájában tartozó alapvető ápolási tevékenységek ellátásában;
14. segítséget nyújt az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében;
15. közreműködik a személyi higiéné biztosításában, valamint a lakókörnyezet higiénés körülményeinek megtartásában;
16. segítséget nyújt a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában;
17. közreműködik az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásban;
18. segíti a szociális ellátásokhoz való hozzájutást;
19. az ellátottak érdekében együttműködik az egészségügyi és a szociális alap- és szakellátást nyújtó intézményekkel, a települési önkormányzat vezetőivel;
20. közreműködik az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató, illetve rehabilitációs programok szervezésében;
21. tájékoztatást nyújt az ellátást igénybe vevők számára a szociális ellátásokhoz való hozzájutás lehetőségeiről, igény esetén részt vesz a szociális ügyek intézésében, iratok pótlásában, közüzemi díjak feladásában és egyéb postai ügyintézésben;
22. szükség esetén segítséget nyújt a bentlakásos intézménybe történő beköltözésben.

A dolgozók betegség vagy szabadság alatti helyettesítéséről szervezett módon, átgondoltan, az ellátottak érdekeinek maximális szem előtt tartásával kell gondoskodni, miután szakmai elvárás, hogy ellátatlanul gondozott soha nem maradhat.

A személyes gondoskodást nyújtó intézményben foglalkoztatott személy részére az intézmény vezetője fényképes munkáltatói igazolványt állít ki annak érdekében, hogy a gondozási feladatok elvégzése során a feladat ellátására vonatkozó felhatalmazását igazolni tudja.

V.4. Az ellátás igénybevételének módja

A házi segítségnyújtás igénylésére vonatkozó kérelem személyesen terjeszthető elő az intézmény vezetőjénél, az erre a célra rendszeresített, intézményünk által kidolgozott adatlapon, melyhez mellékelni szükséges az alábbi dokumentumokat:

- Egészségügyi állapotra vonatkozó orvosi igazolás (házi orvos, szakorvos), illetve 2013. április 1-től a jogszabályi módosítás lehetővé teszi, hogy orvosi igazolás helyett elfogadható az 1 hónapnál nem régebbi kórházi zárójelentés is.
- Jövedelemnyilatkozat, jövedelmet alátámasztó igazolás (nyugdíjszelvény, bankszámlakivonat).

Fenti dokumentumok csatolását követően, előzetes időpont egyeztetés után az intézményvezető, megbízása alapján a vezető gondozó lehetőség szerint a házi segítségnyújtást végző szociális gondozóval közösen meglátogatja az igénylőt otthonában, tájékozódik szociális körülményeiről, a helyszíni látogatás tapasztalatait dokumentálja. A jogszabály 2013. április 1-től házi segítségnyújtás esetében már nem teszi kötelezővé az egyszerűsített előgondozás lefolytatását, azonban szakmailag úgy ítéljük meg, hogy továbbra is fontos támpont a gondozás során az első találkozáson szerzett információk rögzítése és továbbadása, ezért az egyszerűsített előgondozást a későbbiek során is indokoltnak tartjuk lefolytatni és dokumentálni. Ezzel egyidejűleg kerül sor a gondozási szükséglet mértékének megállapítására is, aminek elvégzése és dokumentálása - a jogszabályi előírásnak megfelelő adatlapokon - az intézményvezető, valamint megbízása alapján a vezető gondozó feladata.

Az intézményvezető a jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselővel megállapodást köt. A dokumentum tartalmazza az alábbiakat:

- az ellátás kezdetének időpontját;
- az intézményi ellátás időtartamát (határozott vagy határozatlan időtartam megjelölésével);
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát;
- személyi gondozás, illetve szociális segítés, vagy mindkettő biztosítását;
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, rögzítve annak tényét, hogy előbbiek tájékoztató jellegűek, intézményünk a fenntartó döntése értelmében térítési díj nélkül nyújtja a szolgáltatást;
- az ellátás megszüntetésének módjait;
- az igénybevevő természetes személyazonosító adatait.

A szolgáltatást igénybe vevőkről napi rendszerességgel az előző napon ténylegesen ellátottak vonatkozásában elektronikus nyilvántartást - TEVADMIN (KENYSZI) – vezet, amit kinyomtatva a könnyebb nyomon követhetőség érdekében havi bontásban is dokumentálunk.”

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Oroszi Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója, Településrendezési terve, Települési Arculati Kézikönyve olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi terve igazodni tud.

A települési fejlesztési célok a környezeti, társadalmi, gazdasági adottságainak figyelembe vételével, illetve ezen adottságok erőforrásokká alakításával a település versenyképességének javítása.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Oroszi település Veszprém megyében a devecseri járásban helyezkedik el. A település szerepel hátrányos helyzetű települések listáján.

A 2010. évi CXIX. törvény alapján 2011. január 10-ével jött létre a Veszprém megyében található Devecseri kistérség, melynek 26 települése létrehozta a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulást. A Társulás többek között a szociális- és egészségügyi ellátás, közoktatási-, területfejlesztési-, közművelődési feladatok ellátására, azok térségi szintű szervezésére és működtetésére jött létre.

Vállalt feladatainak elvégzése, döntéseinek végrehajtása érdekében a Társulás létrehozta a Kistérségi Munkaszervezetet, mely 2013. június 30-ával megszűnt. Jogutódja a többek között szociális feladatokat is végző Somló-környéki Feladatellátó Intézmény.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A Programban szereplő táblázatok a 2/2012. (VI.5.) EMMI rendeletben egységesen rendelkezésre álló, szabályozott tartalommal kerültek feldolgozásra. A helyzetelemzés elkészítéséhez a Központi Statisztikai Hivatal és az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisa (www.teir.hu) szolgáltak alapul. Emellett az Önkormányzat, a Devecseri Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat, Devecseri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, , a Védőnői Szolgálat is szolgáltatott adatokat, valamint felhasználtunk ágazati beszámolók megállapításait. Természetesen vannak olyan nyilvántartások, ahol adat nem található, ott a 2011. évi népszámlálási adatokból indultunk ki, 2020-2021 év adatai hiányosak több területen is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza

(Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012. www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf).

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó

társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi akadály.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes gond „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő megkülönböztetés rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012.)

A településünkön élő romák számát nem lehet konkrétan meghatározni, az országban előforduló, kifejezetten a cigányságra jellemző problémák nincsenek. Településünkön nem működik nemzetiségi önkormányzat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. A lakossági jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen ennek megítélése, behatárolása országtól függően más és más.

A mélyszegénység határát a minimumnyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelemnél húzzák meg.

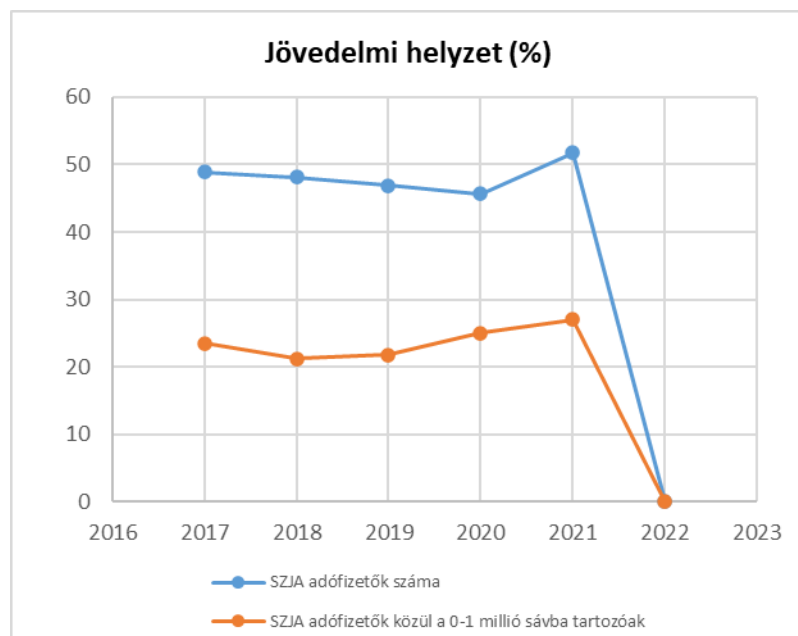
A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése értelmében a jövedelem: az az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó megszerzett vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.

Vagyon: az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az

ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4. § -a értelmében jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott belföldről vagy külföldről származó vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkor legkisebb munkabér összegét; rendszeres jövedelem: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem.

A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzete bonyolult feladat.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	48,92	23,53
2018	48,18	21,21
2019	46,94	21,74
2020	45,71	25,00
2021	51,75	27,03
2022	0,00	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

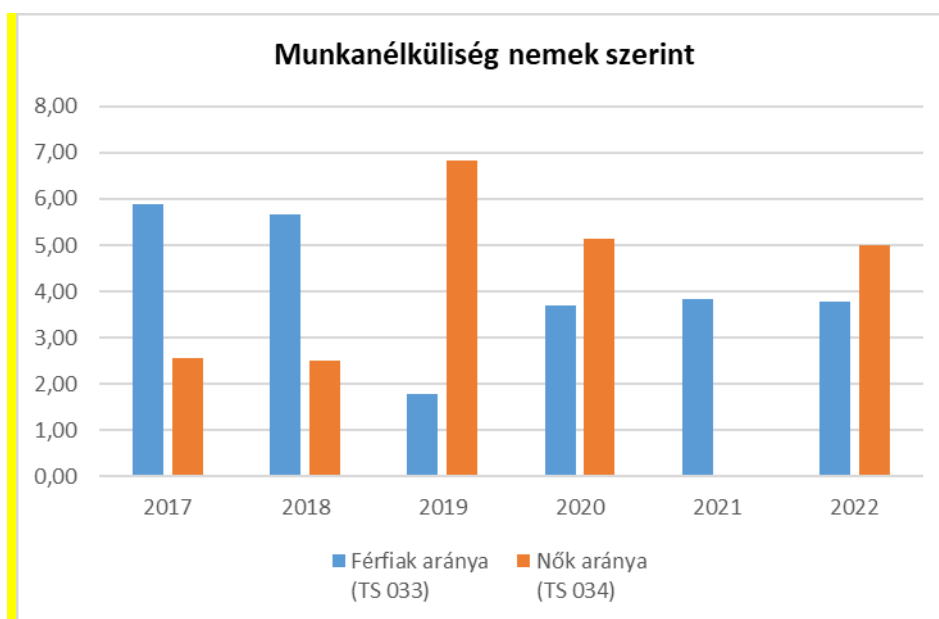
A 3. 1. táblázatból kiolvasható, hogy nőtt az adófizetők száma, az állandó népesség viszont csökkent, ez enged arra is következtetni, hogy egyre többen rendelkeznek bejelentett munkahellyel.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

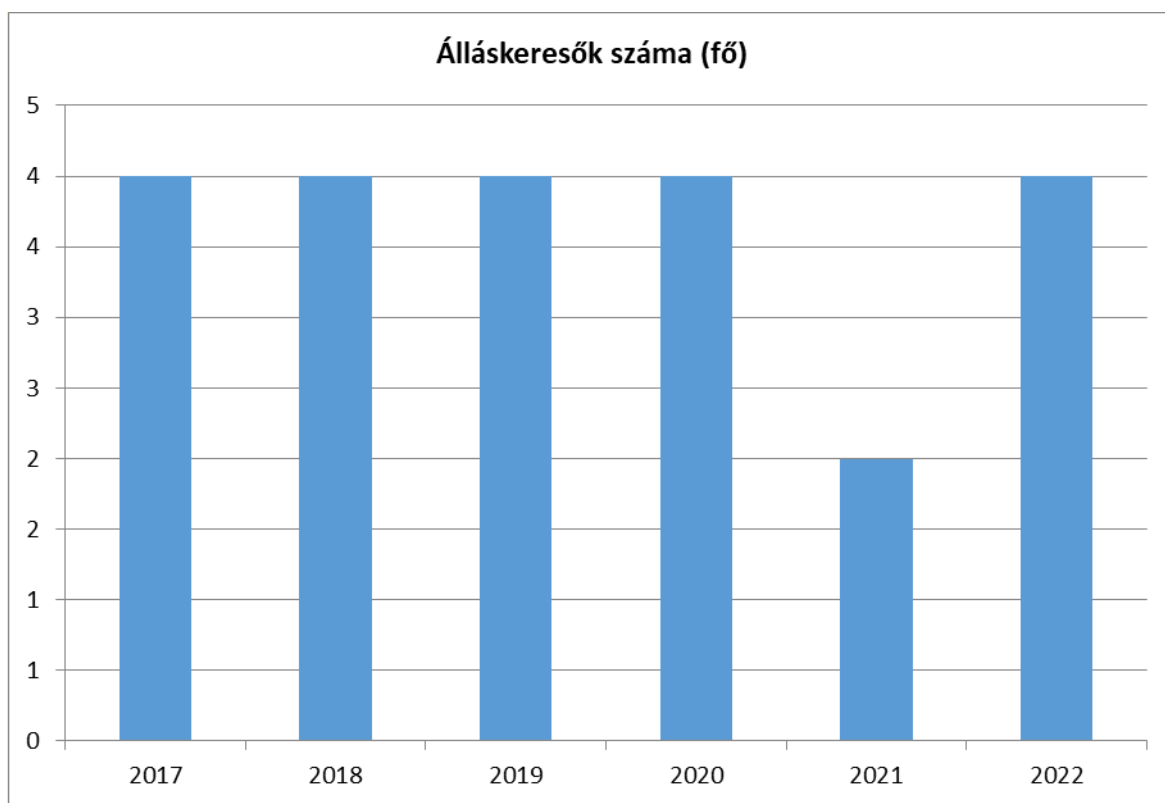
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	5,88	2,56	4,22%
2018	5,66	2,50	4,08%
2019	1,79	6,82	4,31%
2020	3,70	5,13	4,42%
2021	3,85	0,00	1,93%
2022	3,77	5,00	4,39%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott állás keresők száma és ez mikén változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a nők és a férfiak között. A 2021 évben volt a településen a legalacsonyabb az állás keresők száma. A nemek szerinti bontást vizsgálva a 2017-2018.-as. években a férfiak között több állás kereső volt, mint a nők között, ez az arány a 2019. évtől megfordult. A településen többen a közfoglalkoztatási programban vettek és vesznek részt.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	4	4	4	4	2	4
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	50,00%	25,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%	50,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00
	%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	2,00	2,00	2,00	0,00	0,00
	%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	0,00%	0,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. A táblázatból megállapíthatjuk, hogy 2021. évben volt a legalacsonyabb a regisztrált munkanélküliek / nyilvántartott állás keresők száma. A korcsoportos bontásból kiderült, hogy az 59 év feletti korosztály van a legmagasabb arányban.

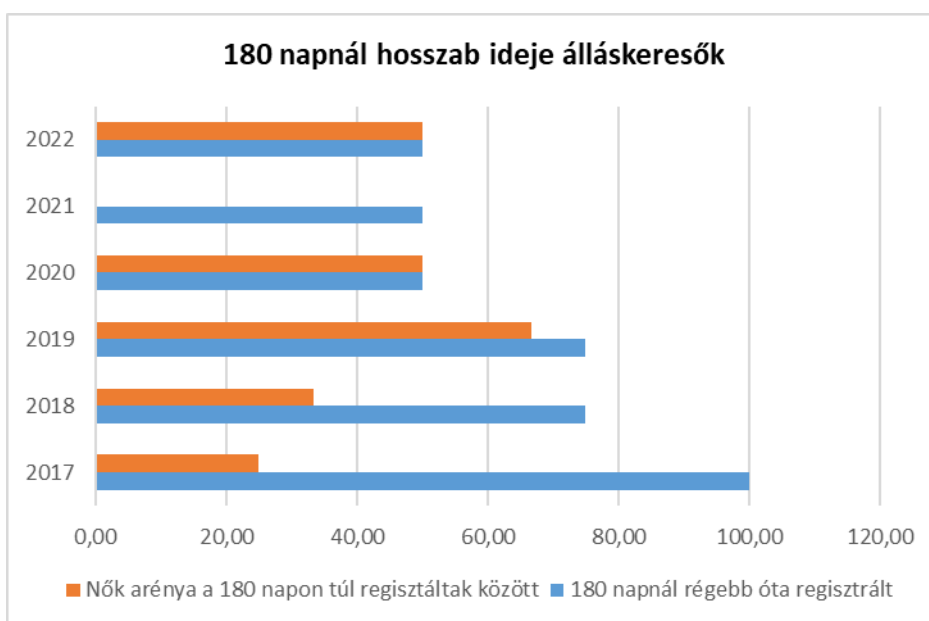
3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	100,00	25,00
2018	75,00	33,33
2019	75,00	66,67
2020	50,00	50,00
2021	50,00	0,00
2022	50,00	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat megmutatja, hogy a településen lévő nyilvántartott álláskeresők közül milyen arányban van a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya nemek szerinti bontásban. Elmondható, hogy a 2017. évben volt a legkisebb százalékban a 180

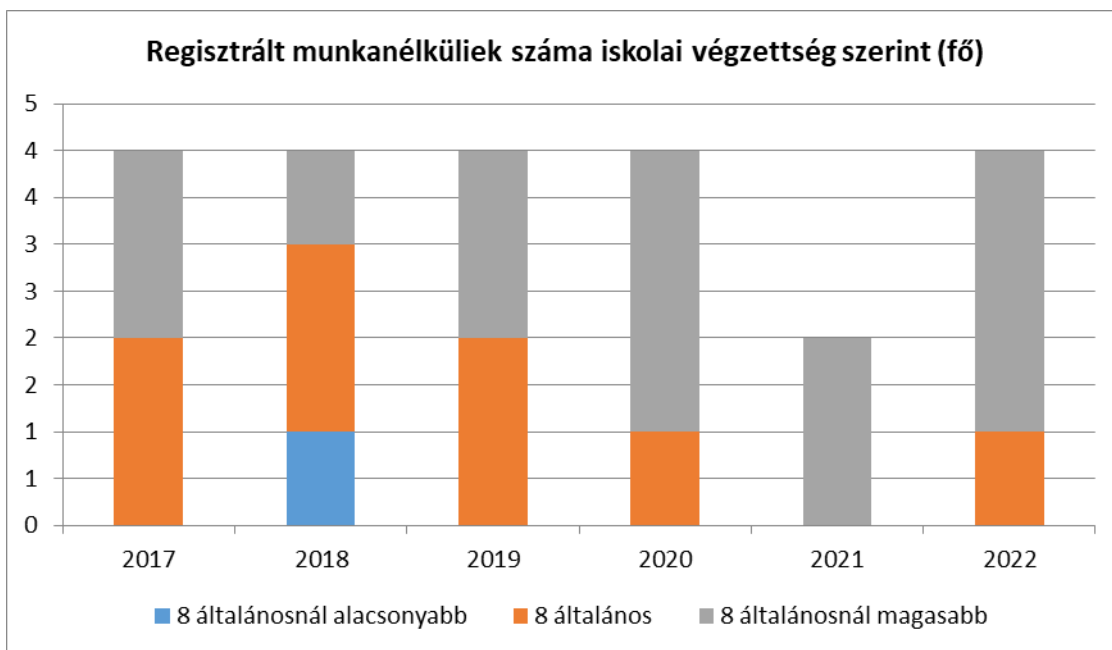
napon túli nyilvántartott álláskeresők száma. A 2020. és 2022. évben egyenlő arányban vannak a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	4	0	0,00%	2	50,00%	2	50,00%
2018	4	1	25,00%	2	50,00%	1	25,00%
2019	4	0	0,00%	2	50,00%	2	50,00%
2020	4	0	0,00%	1	25,00%	3	75,00%
2021	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2022	4	0	0,00%	1	25,00%	3	75,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

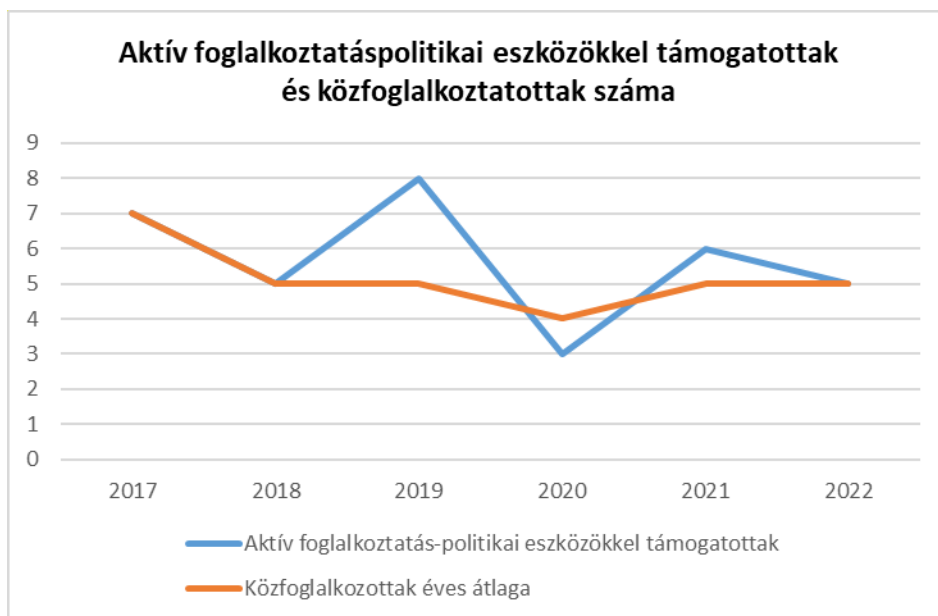
A táblázat megmutatja a regisztrált munkanélküliek között szerepel alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, de megfigyelhető a magas iskola végzettséggel körében is a munkanélküliség.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	7	7
2018	5	5
2019	8	5
2020	3	4
2021	6	5
2022	5	5
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

A 2010-től bevezetett közfoglalkoztatási rendszer bevezetése és folyamatos átalakítása finomítása lehetőséget nyújt az önkormányzat számára a település közterületeinek karbantartása és a belvízelvezetés munkálataira.

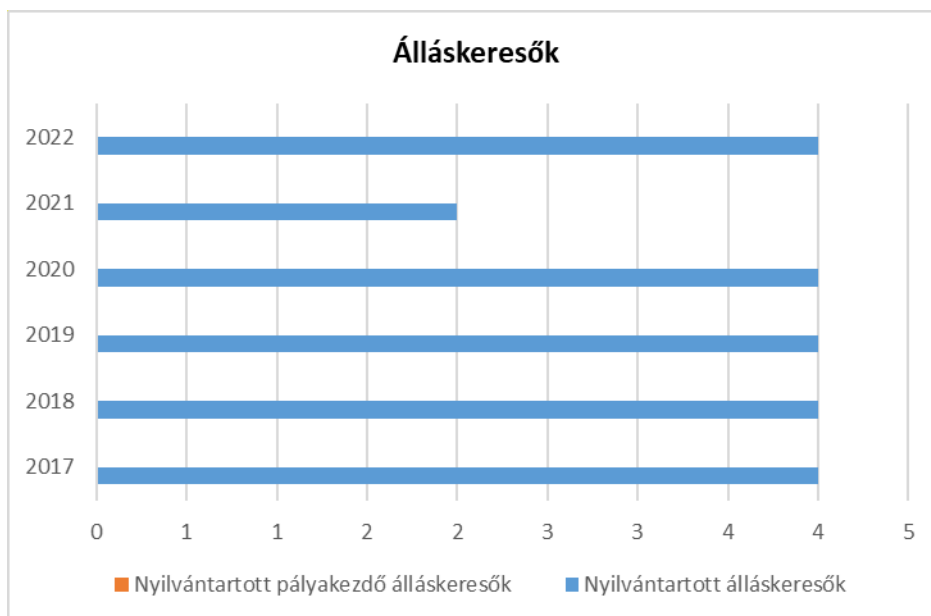

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	4	0
2018	4	0
2019	4	0
2020	4	0
2021	2	0
2022	4	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adattábla megmutatja, hogy nyilvántartott állás keresők közül, milyen létszámban vannak a pályakezdő állás keresők az elmúlt években. A nyilvántartott állás keresők száma évről évre csökkent és nem volt nyilvántartott állás kereső a településen.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az állam aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazásával, köztük a közfoglalkoztatás korábbi 3 formájának bevezetésével kívánt a tartósan jövedelem nélkül maradt, szociálisan rászoruló aktív korú segélyezettek számára munkalehetőséget biztosítani. Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök alkalmazása során mind az egyén, mind a társadalom számára, ugyanakkor a rendelkezésre álló források korlátozottsága miatt csak átmeneti alternatívát nyújt a munkavállalásra. A közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb célja, a tartósan munka nélkül lévők aktivizálása, és annak megakadályozása, hogy a munkájukat újonnan elveszített álláskeresők tekintetében bekövetkezzen a munka világától való elszakadás. A közfoglalkoztatás a passzív ellátások súlyának csökkentése érdekében az ellátásban részesülők aktivizálásának egyik alternatívája lehet. A közfoglalkoztatás elsősorban az alacsony iskolai végzettségűek, szakképzetlen nők és férfiak számára biztosít munka lehetőséget.

A közfoglalkoztatás másik formája a kistérségi és egyéb startmunka program, amely a kistérségi mintaprogramok közösségformáló hatásúak, élhetőbbé, lakhatóbbá teszik a településeket, azok közvetlen környékét, növelik a lakosság szubjektív biztonságérzetét, javítják a közbiztonságot. A mintaprogram főbb tevékenységi területei: mezőgazdasági projektek, belvízelvezetés, mezőgazdasági utak rendbetétele, bió-és megújuló energiatermelés, közúthálózat javítása, illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, a közfoglalkoztatottak téli foglalkoztatásának a kialakítása, amely 2013. évtől kiegészül a helyi sajátosságokra épülő programelemekkel.

Településünk jelenleg a járási Startmunka programban vesz részt a mezőgazdasági belvízelvezetés projektben, 5 fő foglalkoztatásával, napi 8 óra munkaidővel. A program időtartalma március 1-től, a következő év február 28. napjáig tart. Lehetőség van még a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében 1-2 fő foglalkoztatásra is, melynek időtartalma változó. Fontos dolognak tartjuk, hogy a közfoglalkoztatást a településünkön továbbra is fenntartsuk. A jelenleg közfoglalkoztatási program keretében dolgozók már évek állandó személyek, többször próbáltak

már visszailleszkedni a munka világába, de sajnos nem sok sikerrel. A közfoglalkoztatási program számukra egy biztos, állandó jövedelemforrás. Az önkormányzat a közfoglalkoztatási program keretében biztosítja a település karbantartási feladatait (fünyírás, szemétszedés, közterületek tisztán tartása, stb). Önkormányzatunk fontosnak tartja a közmunkaprogramban való részvételt, mivel több lakosnak is csak ez az egyetlen munkalehetőség, mivel a munkavilágába már nem tudnak visszailleszkedni.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok

Oroszi településen a regisztrált vállalkozások száma 3 db az egyéni vállalkozók száma 2 fő, kereskedelmi tevékenységet folytat továbbá vendéglátóegység, gyógyszertár és posta nem működik. A falu külterületén található egy baromfitenyésztéssel, keltetéssel foglalkozó üzem, amely egy fő helybéli lakosnak biztosít munkahelyet. A közfoglalkoztatási programban jelenleg 5 fő helybéli vesz részt. Állami szektorban foglalkoztatottak nem élnek a településen.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen közmunkaprogram működik a létszámkeret, attól függ, hogy a munkaügyi központ milyen mértékű támogatást biztosít. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, nem pedig a megfelelő szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolhatja. A fiatalok munkaerő piacon való elhelyezkedését segíthetik, ha rendelkeznek jogosítvánnyal, valamint a nyelvvizsga megléte is előnyt jelent. Az állam 2018. január elsejétől támogatja a KRESZ-tanfolyam illetve a nyelvvizsga megszerzését. A munkaügyi központok által szervezett a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerő piacra való átmenetet megkönnyítő programok csak a vonzáskörzetben Ajkán találhatóak. A fiatalok, a környező településeken, Noszlopon, Ajkán, Pápán vállalnak munkát, mivel helyben szűkös a munkalehetőség.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen felnőtt képző programok és egyéb munkaerő-piaciszolgáltatások nincsenek, csak a vonzáskörzetben, Ajkán. A helyi foglalkoztatási programok a településen a közmunka és a startmunka programok. A településen több alacsony iskolai végzettségű, szakképzetlen ember él, őket a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatjuk, amennyibe a munkaügyi központ lehetőséget biztosít akkor képzési programokban vehetnek részt, ilyen volt például az alapkompétencia képzés, valamint a virágkötő és a parkgondozó tanfolyam is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik. A települési önkormányzat saját fenntartású intézményében nem foglalkoztat mélyszegénységben élőket és romákat sem.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a romaszármazású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az

életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. „A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg. Természetesen arra is akadhat példa, hogy a roma munkavállalót alkalmazzák, de a munkahelyen főnöke vagy esetleg kollégái cigány származása miatt olyan légkört teremtenek számára, amelyben hosszú távon nem képes megmaradni. Előfordul, hogy egy csoportos létszámleépítés során a munkáltató elsősorban és nagyobb számban a roma beosztottjaitól válik meg szívesebben. A munkaügyi diszkrimináció egyik speciális típusa a települési önkormányzatok által szervezett közhasznú-, közcélú munkák keretében megvalósuló hátrányos megkülönböztetés. Ennek egyik formája, amikor a munkára kötelezett romákat kizárólag a „legalantasabb” munkák (utcaseprés, szemétszedés, ároktisztítás) elvégzésére kötelezik iskolai végzettségtől függetlenül, míg a közhivatalokban (polgármesteri hivatal), közintézményekben (iskola, óvoda) kizárólag nem romák dolgozhatnak. Találkoztunk olyan esettel is, amikor a romákat a közhasznú foglalkoztatás során munkaszerződés, megfelelő munkaruha, szerszámok, és védőital nélkül dolgoztatták, embertelen körülmények között. Végezetül, említsük meg a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatást, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni.” ... „A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Oroszi község Önkormányzatához nem érkezett bejelentés hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban.

j) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismertek megszerzésének számos lehetősége van jelen mindennapjainkban. A Digitális Jóléti Programnak köszönhetően a településen biztosított az ismeretek megszerzése, illetve a program jóvoltából digitális eszközök használata.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban:Szt.) értelmében az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék folyósítási időtartama lejárt, vagy

- akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény alapján álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

- az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött

- akinek esetében az ápolási díj, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét, valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap tevékenységi viszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetőség van több módon is. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerőpiac programban vesz részt, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény szerinti legalább hat hónap időtartamra meghirdetett képzésben vesz részt, közfoglalkoztatásban vesz részt, vagy szociális szövetkezeti tagsági jogviszonya keretében a szociális szövetkezet közös termelésében közvetlenül működik közre. Az aktív korúak ellátásának körében egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

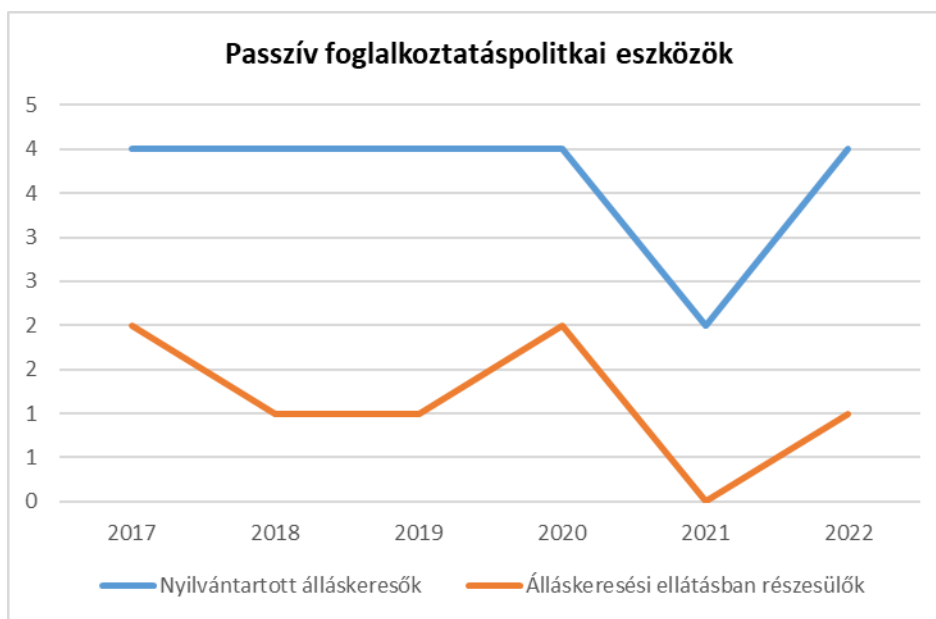
Oroszi Község Képviselő-testülete által megalkotott 3/2016. (II.18.) önkormányzati rendelete alapján, települési támogatás keretében: lakásfenntartási támogatást, gyógyszer-támogatást, temetési kölcsönt, kamatmentes kölcsönt nyújthat.

Rendkívüli települési támogatás keretében pedig eseti segély, gyermekneveléssel kapcsolatos kiadások támogatására segélyt és temetési segélyt nyújthat.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

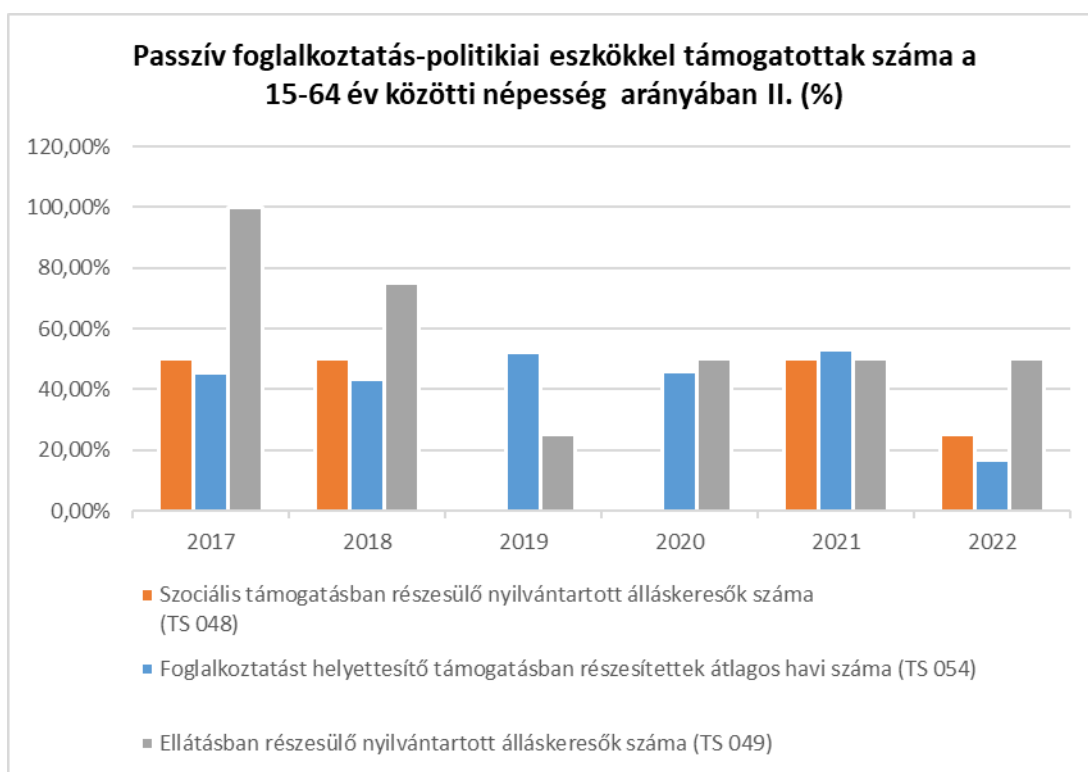
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	4	4,82%	2	50,00%
2018	4	4,55%	1	25,00%
2019	4	4,40%	1	25,00%
2020	4	5,26%	2	50,00%
2021	2	2,50%	0	0,00%
2022	4	5,06%	1	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	2	50,00%	2	45,50%	4	100,00%
2018	2	50,00%	2	43,25%	3	75,00%
2019	0	0,00%	2	52,00%	1	25,00%
2020	0	0,00%	2	45,75%	2	50,00%
2021	1	50,00%	1	53,00%	1	50,00%
2022	1	25,00%	1	16,75%	2	50,00%

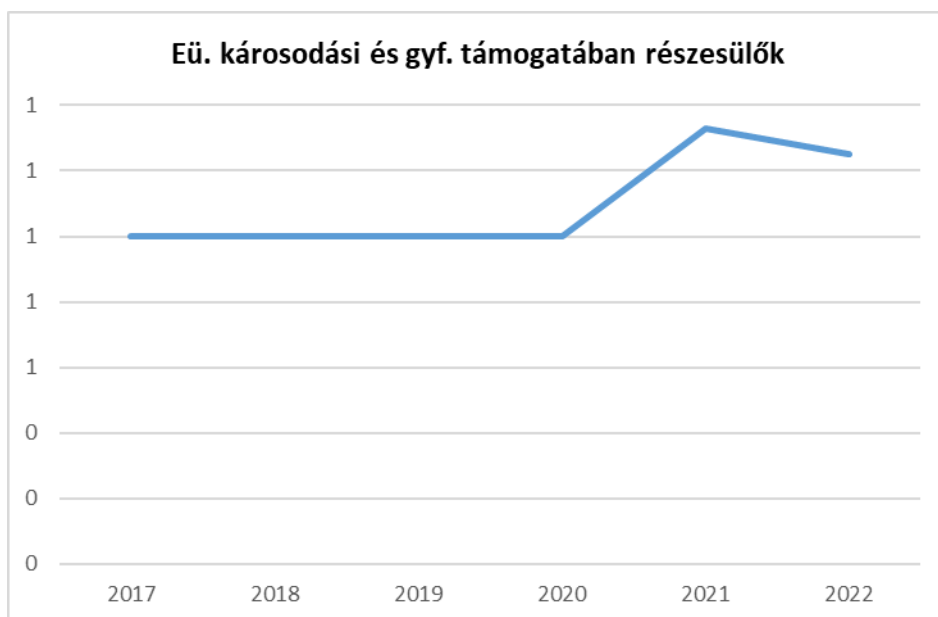
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális helyzet szempontjából meghatározó támogatási forma az aktív korúak ellátása (AKE), illetve azon belül a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT). A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Az FHT ellátása meghatározó mértékben jelenik meg a településen az alacsony jövedelmű lakosság körében. A 3.3.2. számú táblázatból megállapítható, hogy a szociális támogatásban részesülők és a foglalkoztatási támogatásban részesülők száma csökken.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1
2022	1

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

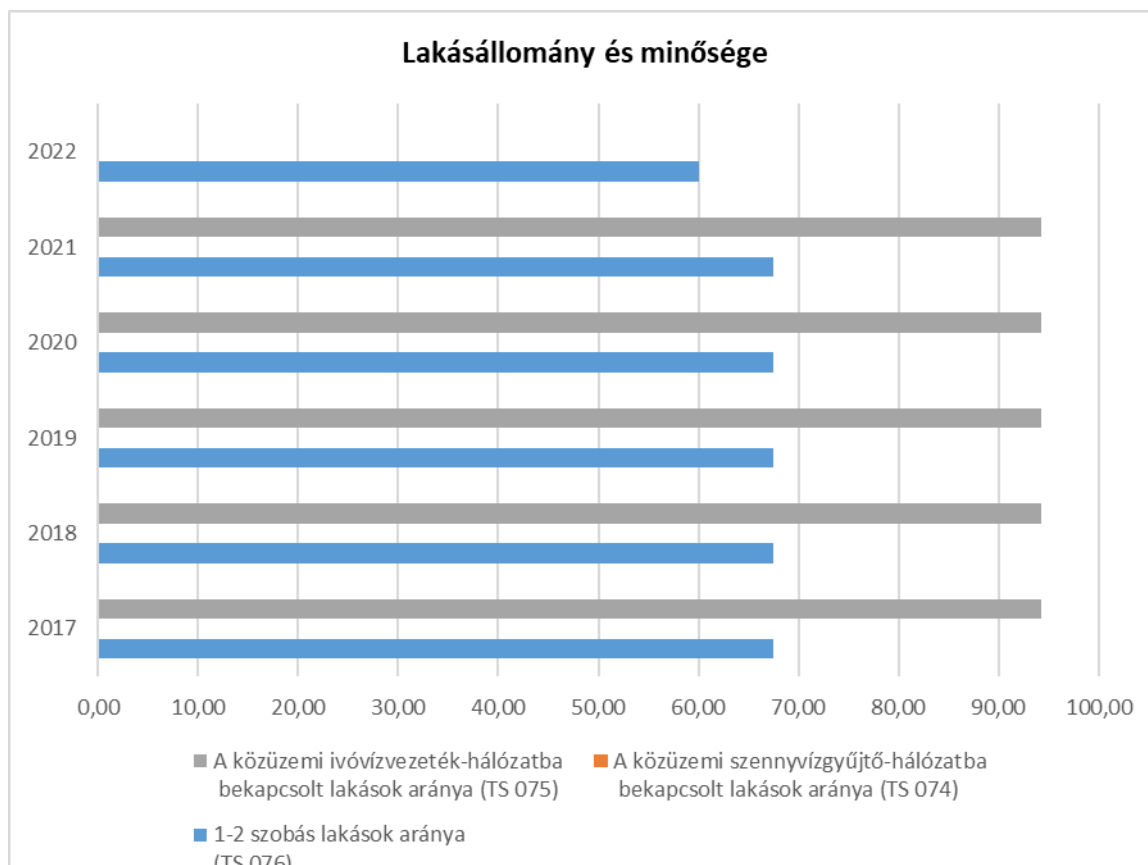
A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-től. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott

lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás a települési támogatás keretében állapítható meg.

Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembe vétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani. A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	86	0	0,00	67,44	0,00	94,19
2018	86	0	0,00	67,44	0,00	94,19
2019	86	0	0,00	67,44	0,00	94,19
2020	86	0	0,00	67,44	0,00	94,19
2021	86	0	0,00	67,44	0,00	94,19
2022	80	0	0,00	60,00	0,00	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

A község területén évek óta változatlan a lakásállomány. Sajnos nem jellemző az új lakások építése, néha előfordul, hogy egy meglévő ingatlant felújítanak, átalakítanak, azonban nem létesül új ingatlan. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások nincsen a településen, továbbá bérlakással és szociális lakásállománnyal az önkormányzat nem rendelkezik. Továbbra is elmondható, hogy nem jellemző a lakásépítés Orosziban.

a) bérlakás-állomány: a településen önkormányzati és magán bérlakások igénybevételére nincs lehetőség.

b) szociális lakhatás: a településen szociális lakás igénybevételére nincs lehetőség.

b) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A település köznemesi múltjának köszönhetően viszonylag jól megőrizte a település szerkezetét, telekstruktúráját. Utcaszerkezetének fő elemént a Szabadság utca jelenti, melybe beletorkollik a Nagy utca, illetve a települést Dobával összekötő út. Oroszi területének legnagyobb része falusias lakóterület. A jellemzően keskeny telkeken az épületek oldalhatáron állnak előkert nélkül vagy kisebb előkerttel. A Szabadság utca két oldalán lévő házak többségükben a XX. század elején épültek. Az újabb kiállítású Sport utcában az 1950-es éveket követően épült lakóépületek a jellemzők. Az újabb lakóterületi beépítésre szánt területek felparcellázása során a Nagy utca mellett körülbelül 50 méter mély, szabályos alakú telkeket alakítottak ki, közülük csak kettő épült be az elmúlt időszakban. A külterületek nagy részét erdők és szántók alkotják. A településről északra egy gazdasági telephely található. A település központja a templom körül alakult ki

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	0
2018	n.a.	11
2019	n.a.	43
2020	n.a.	134
2021	n.a.	45
2022	n.a.	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A támogatásokról és a személyes gondoskodást nyújtó ellátások helyi szabályozásáról szóló önkormányzati rendelete alapján, a lakásfenntartási támogatást felváltotta a települési támogatás. Települési támogatás pénzben vagy természetben nyújtható támogatás. Az önkormányzat a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez lakásfenntartási támogatást nyújthat. A lakásfenntartási támogatás elsősorban természetbeni szociális ellátást formájában és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. A megállapított támogatást elsősorban közüzemi szolgáltatók részére kell

átutalni. Indokolt esetben a támogatás a jogosult részére készpénzben is kiutalható. A támogatást 12 hónapra lehet megállapítani, a támogatás összege egységesen havonta 5.000,- Ft. Orosziban általában a villanyköltségek enyhítésére igényelnek lakásfenntartási támogatást a jogosultak.

A 2020. évben önkormányzati támogatásban részesülők száma 134 fő.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település belső úthálózatának fő tengelyét a Szabadság utca adja. Az utcák nagyrészt szilárd burkolatúak. A településen az átmenő forgalom csekély, főleg mezőgazdasági gépek haladnak át rajta, ezért az utak folyamatos karbantartására szükség van. A 2020. évben útfelújítás történt aszfaltozással. Az Oroszi Szabadság utcát és Doba Község Jókai utcáját összekötő 03 hrsz. útszakasz felújításra történt meg. A Sport utca járdáit 278 fm hosszban aszfaltozással felújították. A település járdáinak és útjainak a felújítása még szükséges a biztonságos közlekedés érdekében.

A településről a közelebbi városok közül csak Ajka érhető el közvetlen buszjáráttal, átszállás nélkül. A többi nagyvárosba és megyeszékhelyre való utazás csak átszállással lehetséges, közvetlen járat nem indul a faluból. A községnek nincs saját vasúthálózata, legközelebbi megállóhely Devecserben található, kerékpárút nincs kiépítve. A jó idő beköszöntével a településen a kerékpárforgalom megnő, mivel a környező Somló hegy és környéke kedvelt kirándulóhely a túrázók számára.

- f) eladósodottság

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Oroszi község vonatkozásában nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik: a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a

fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról. Biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását, folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát, együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Sztv. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebkvtv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Orosziban az alapellátást biztosító háziorvosi szolgálat helyettesítéssel működik, Noszlop székhellyel. A háziorvosi rendelő önkormányzati tulajdonú, melyet a háziorvosnak az alapellátás ellenében térítési díj nélkül bocsájt a rendelkezésére az önkormányzat. Az orvosi ellátást 1 háziorvos végzi, a gyermekorvos havonta egyszer keddi napokon a noszlopi védőnői tanácsadóra tartja a rendelését. A háziorvos minden héten, csütörtöki napokon rendel a településen. Fekvőbeteg ellátásra szolgáló egészségügyi intézmény nincs a településen. Kórházi ellátásra szoruló betegek Ajkára vagy Veszprémbe járnak. Fogorvosi ellátás nincs a településen, a betegek Noszlopra járhatnak át vizsgálatokra. Gyógyszertár szintén csak a szomszédos településen működik, a lakók nagy része a receptkiváltásban segítséget kér a falugondnoktól, aki összegyűjti a kiváltani kívánt recepteket és átviszi a szomszéd település gyógyszertárába.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Oroszi településen helyben prevenciós és szűrőprogramok nem működnek. Koragyermekkori kötelező szűréseket a noszlopi Védőnőszolgálat látja el. Évente egyszer tüdőszűrő programon vehetnek részt a falu lakói Noszlop településen, azon lakók, akik igénybe szeretnék venni a szolgáltatást, őket a falubusszal szállítják át a szomszédos településre. Szervezett mammográfiás szűrővizsgálatra két évente van lehetőség a Veszprémi Csolnoky Ferenc kórházba, az érintettek

számára. A vizsgálatra való beutaztatást az önkormányzat biztosítja, emennyiben igény tartanak rá.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A környező településeken működnek rehabilitációs intézmény Noszlopon az Alkohol és Drogsegély Ambulancia.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen szociális étkeztetés működik, 5 fő veszi igénybe napi rendszerességgel. Az önkormányzat a szociális étkeztetés biztosításának ellátására a somlószlósi Kedvenc Ízek Konyhával kötött vállalkozási szerződést.. A nyugdíjkorhatárt betöltöttek valamint egészségi állapotuk és szociális helyzetük alapján jogosult valaki a szociális étkeztetésre.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sportprogramokhoz való hozzáférés korlátozott a településen, egy játszótér van a településen, amelynek felszereltsége megfelelő.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A háziorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és flókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyóellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi Jagon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	3	0,00
2018	0	0	0	0	2	0,00
2019	0	0	0	0	4	0,00
2020	0	0	0	0	4	0,00
2021	0	0	0	0	4	0,00
2022	0	0	0	0	4	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

g) drogreprevenációs szolgáltatások;

Kimondottan a település nem nyújt így jellegű szolgáltatást, de a családsegítésen belül igénybe vehető ilyen szolgáltatás.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is mellőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

i.) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Oroszi Község Önkormányzat képviselő testületének 6/2021. (V.27.) önkormányzati rendelete a szociális rendelete helyi szabályozásáról a települési támogatások jogosultsági feltételeinek meghatározásánál külön szempontból vette figyelembe a hátránnyal küldő célcsoportot.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	993	1
Forrás: TelR, KSH Tstar			

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
Nincs ilyen jellegű probléma a településen.
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
A civil szervezetekhez egyesületekhez klubokhoz való tartozást erősítik az ilyen jellegű tevékenységeket.
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
Nincs nemzetiségi sokszínűség a településen, ezért nem rendelkezünk ilyen jellegű programokkal.
- e) helyi lakossági önszerveződések.
A településen nyugdíjasklub működik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony a helyben foglalkoztatás.	a közfoglalkoztatási programban való részvétel

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

2016. január elsején megalakult a járásszékhely településen a Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat devecseri székhellyel. A szolgálat Devecser, Noszlop, és Oroszi tekintetében látja el a gyermekjóléti alapellátási feladatokat. A központ speciális szolgáltatásai a járás lakossága számára elérhetővé váltak: ingyenes jogi tanácsadás, pszichológiai tanácsadás, addiktológiai tanácsadás, pedagógiai fejlesztés, kapcsolatügyi szolgálat, mediáció. A 2016-os évtől a központ telefonos készenléti szolgálatot működtet az intézmény nyitvatartási idején kívül (napi 24 órában) és hétvégén, munkaszüneti napon is.

Noszlop településen a családsegítő kolléganő minden héten, szerdai napon látja el családsegítő tevékenységét, ahova az oroszi lakosok is jönnek ügyfélfogadásra. Noszlop önkormányzata egy külön irodahelyiséget biztosít a részére, ahol az ügyfélfogadást ellátja. A rendelkezése bocsátott helység a munkához szükséges informatikai, infrastruktúrával megfelelően felszerelt. A családgondozó folyamatos kapcsolatot tart a település nevelési-oktatási intézményeivel, a védőnővel, a háziorvossal és egyéb civil szervezetekkel. Noszlopon kifüggesztésre került a központ által ingyenesen biztosított speciális szolgáltatás elérhetősége.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermekjóléti szolgálat észlelő és jelzőrendszert működtet, melynek keretében kezdeményezik, szervezik és összehangolják az érintett személyek és szervezetek részvételét, annak érdekében, hogy a gyermekeket általában veszélyeztető okokat feltárják és a veszélyt időben felismerjék. A jelzőrendszeri megbeszéléseken az oktatási-nevelési intézmények ifjúságvédelmi felelőseivel, a védőnők, a rendőrség munkatársai vesznek részt.

A járási jelzőrendszeri koordinátori feladatokat, keretében a szolgálat koordinátora részt vet a járásban megszervezett esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Az alábbiakban segítségül elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel: ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gátlóhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) [539](#) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

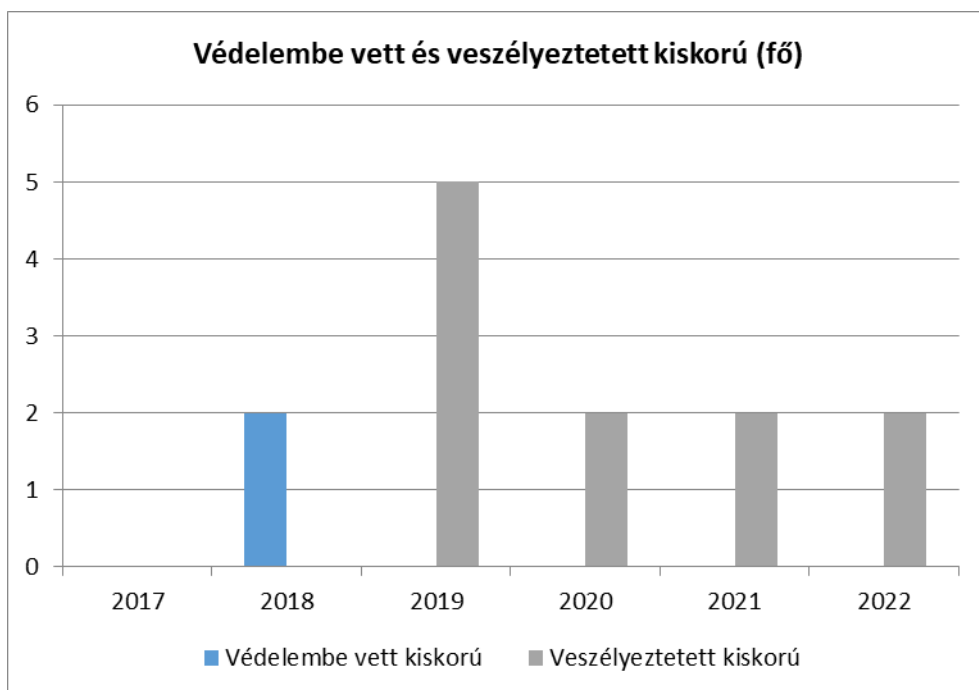
b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	70	70	140	50,00%	50,00%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			6	4,29%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	7	8	15	5,00%	5,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	2	6	2,86%	1,43%
Forrás: TelR, KSH Tstar					

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

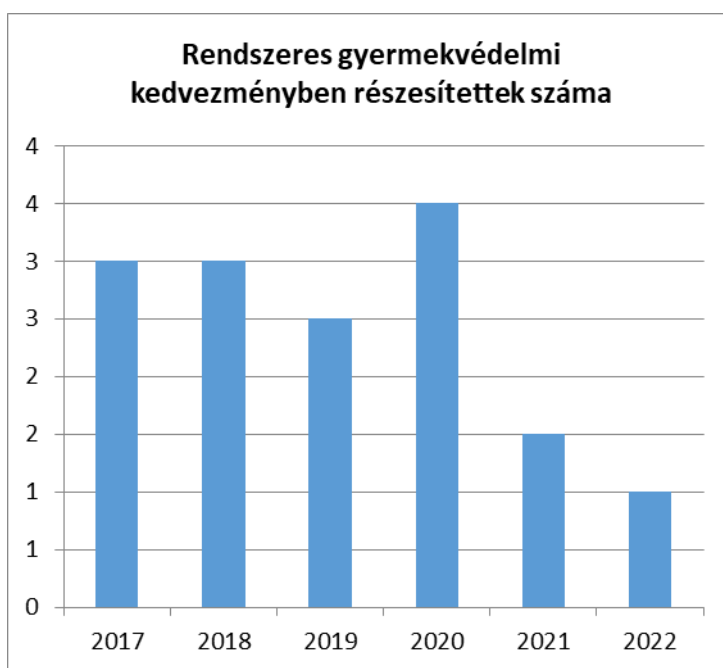
4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	0
2018	2	0
2019	0	5
2020	0	2
2021	0	2
2022	0	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	3
2018	3
2019	3
2020	4
2021	2
2022	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védelembe vett kiskorú gyermek száma a 2022. évben 1 fő. A településen a gondozott családok száma 0, a gondozott gyermekek száma 4. Kilenc jelzés érkezett a Devecseri Gyermekjóléti Központ és Szolgálat felé, a szakmai tevékenység száma 199. Orosziban az igényeknek megfelelően tartózkodik a családsegítő, a lakók Noszlop településen ügyfélfogadási időben is tudnak vele találkozni és megbeszélhetik a problémáikat vele.

A járásunkban a veszélyeztetettség okai főként:

- szülők alacsony iskolai végzettsége
- nem megfelelő lakhatási és szociális körülmények
- családi konfliktuskezelés gyengesége
- pénzbeosztási problémák

A gyermekvédelem egyik fontos célkitűzése, hogy a lehető legkevesebb gyermeket érintően kerüljön sor hatósági intézkedésre. Fontos, hogy elsősorban az alapellátás keretében történjen a problémák megoldása, és minél kevesebb gyermek kerüljön védelembevételbe. Járásunkban a legnagyobb arányban a nevelési oktatási intézményekből kerül sor jelzésre a központ felé.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma csökkenő tendenciát mutat, melynek oka az is lehet, hogy a családok egy főre jutó nettó jövedelem kismértékben, de növekedett (GYES/GYED, adókedvezmények). 2022. szeptember 1. napjától növekedett a jogosultsági összeghatár. A korábbi egy főre jutó összeg az öregségi nyugdíjminimum 165%-a volt (47.025,-Ft), mely most 180%-ra (51.300,-Ft) növekedett.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek, és - ha a törvényben foglalt feltételeknek megfelel - a szünidei gyermekétkeztetésnek,
 - b) a természetbeni támogatásnak (A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.),
 - c) a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek
- az igénybevételére.

A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 145%-át,
- aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek (a nagykorúvá vált gyermek:
 - középfokú nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
 - felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be; és

a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.);

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a gyermekvédelmi törvényben meghatározott értéket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha

a) a gyermek tartására köteles, és

b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	0	0	-
2022	0	0	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincsen szegregált, teleszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról
- az iskola-egészségügyi ellátásról

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen nagyon alacsony születések száma.

A védőnői feladatokat a noszlopi védőnő látja el. A védőnői tanácsadó Noszlopon található az általános iskola területén.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen nincsen gyermekorvosi ellátás, a gyermekeket a házi orvos látja el, noshlopi központtal, Orosziban hetente egy nap van rendelés. A gyermekorvos havonta egy alkalommal a keddi napokon a noshlopi védőnői tanácsadóba tartja a rendelést.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

a) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A településünkől 10 km-re található Devecser városában az alábbi intézményekben van lehetőség a 0-7 éves korú speciális ellátást igénylő gyermekek fejlesztésére:

-Fanni Ház, mely intézményben várják a mozgásszervi, értelmi, pszicho-motoros, beszédmaradással, autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekeket és a családjukat iránymutatásra, tanácsadásra és közös játékokra. Az alábbi szolgáltatások érhetők el az intézményben: logopédia, dinamikus szenzoros, pedagógia és gyógypedagógiai fejlesztés, kora gyermekkori intervenció, tanulási zavarokkal küzdő gyermekek megsegítése, Dévény torna, konduktív pedagógia ellátás.

- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Somló-környéki Biztos Kezdet Gyerekházak Devecseri Gyerekház

Gyerekházaink 2013. január 1-jén nyitották meg kapuikat. A Biztos Kezdet Gyerekházakban a szakképzett munkatársak azokkal a családokkal foglalkoznak, amelyekben 5 év alatti, óvodába még nem járó kisgyermek jár. A Gyerekház minden munkanapon nyitva tart, naponta minimum 4 órában várja a szülőket és gyermekeiket. A program sajátossága, hogy a szolgáltatást a szülő a gyermekével közösen veszi igénybe. A Gyerekházban töltött idő alatt a szülőnek és gyermekeiknek olyan élményeket igyekszünk nyújtani, amelyek segítik őket a szürke hétköznapiakban is. A közös tanulás, a közös játék, tapasztalás élménye erősíti a szülő-gyermek kapcsolatot, stabilabbá teszi a kötődést, a szülő megerősíti szülői kompetenciáiban, valamint nagymértékben elősegíti a gyermek fejlődését. A szocializáció területén is különös hangsúlyt kell fektetni a korai fejlesztésre. Elengedhetetlen a későbbi iskolai előmenetel, a tanulás sikeressége szempontjából, hogy a kisgyermek a közösségi létre éretten érkezzen az óvodába. Nagy figyelmet fordítunk a gyermekek beszéd- és mozgásfejlesztésére.

- Veszprém Megyei Pedagógia Szakszolgálat Devecseri Tagintézménye

A tankerületi szintű szakértői bizottság működik, ahol a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségek megállapítása vagy kizárása és az ehhez kapcsolódó felülvizsgálatokat végzik. A gyermek iskolába lépéséhez szükséges fejlettség megállapításával foglalkozik a tagintézmény

f) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településünkől 5 km-re lévő Noshlop települése igénybe vehető az óvodai és 2022. szeptember 01.-től bölcsődei nevelés a Boribon Óvoda és Mini Bölcsőde Noshlopi intézményében.

d) gyermekjóléti alapellátás

e) gyermekvédelem

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

2016. január 1-jén megalakult a járasszékhely településen a Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat Devecser Város Önkormányzatának fenntartásában. A létrejött intézményben két külön álló szakmai szervezeti egység működik (központ és szolgálat). A központ ellátási területe Devecser Járás közigazgatási területe, ahol a hatósági gyermekvédelmi feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatásokat végzik a központ dolgozói. A szolgálat pedig Devecser, Noshlop, és Oroszi tekintetében látja el a gyermekjóléti alapellátási feladatokat. A központ speciális szolgáltatásai a járás lakossága számára elérhetővé váltak: ingyenes jogi tanácsadás, pszichológiai tanácsadás, addiktológiai tanácsadás, pedagógiai fejlesztés, kapcsolatügyi szolgálat, mediáció. A 2016-os évtől a központ telefonos készenléti szolgálatot működtet az intézmény nyitvatartási idején kívül (napi 24 órában) és hétvégén, munkaszüneti napon is.

Noszlop településen a családsegítő kolléganő minden héten, szerdai napon látja el családsegítő tevékenységét. Noszlop önkormányzat egy külön irodahelyiséget biztosít a részére, ahol az ügyfélfogadást ellátja. A rendelkezése bocsátott helység a munkához szükséges informatikai, infrastruktúrával megfelelően felszerelt. A családgondozó folyamatos kapcsolatot tart a település nevelési-oktatási intézményeivel, a védőnővel, a háziorvossal és egyéb civil szervezetekkel. A településen kifüggesztésre került a központ által ingyenesen biztosított speciális szolgáltatás elérhetősége. Oroszi vonatkozásában is ellátja a lakosságot a családgondozó.

Szakmai segítségnyújtás a járás szolgálatai számára: Minden hónap második keddjén a központban (Devecser) szakmaközi megbeszélést tartanak a járás szolgálataiban dolgozó családsegítőknél, ahol ismertetik a jogszabályváltozásokat és esetmegbeszéléseket tartanak. Minden évben az intézmény vezetője az éves munkájáról beszámolót tart és természetesen a jelzőrendszeri tagok a beszámolási kötelezettségüknek eleget tesznek.

A Devecseri Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat sikeresen pályázott az EFOP-3.2.9-16 „Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése a Devecseri Járásban” című pályázatra. A pályázat egyik legfontosabb célja, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység eszköztárának kialakítása, adaptálása, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység kialakításának programja az adott intézményen belül felmerült problémáknak helyi viszonyainak megfelelően. A pályázatba bevonták a noszlopi iskolát és óvodát. Ennek keretében az iskolában kialakításra került egy helyiség ahol, egy főállású szociális szakember minden héten szerdánként fogadóórát tart a gyermekeknek. Szintén a pályázat keretében az óvodában az iroda helyiség került felújításra.

g) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A települési önkormányzat minden évben támogatási igényt nyújt be a Magyar Államkincstárhoz szünidei gyermekétkeztetés céljából. Önkormányzatunk a szülők részére írásos formában kiküldi a nyilatkozatokat a tavaszi, nyári, őszi és téli szünetek gyermekétkeztetés igénybevételével kapcsolatban.

tartja önkormányzatunk.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Önkormányzatunk a szülői igényfelmérés alapján a 2023 évben, 2 gyermek számára a nyári szünidő hétköznapijain (54nap) egyszeri meleg ebédet biztosított ingyenesen. Az önkormányzat az étkeztetést részben normatív támogatásból részben saját forrásból biztosítja. Az intézményi gyermekétkeztetés vásárolt szolgáltatás keretében biztosítjuk. A tavaszi és őszi szünidőre 1 fő részére kérte a szülő az ellátás biztosítását. A szünidei gyermekétkeztetést továbbra is fontosnak

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A Képviselő-testület beiskolázási támogatást biztosít az iskoláskorúak számára.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

- a) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;
- b) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) gyermekvédelem;
- d) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;
- e) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;
- f) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);
- g) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;
- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
- i) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	3	0
2018	3	0
2019	3	0
2020	1	0
2021	0	1
2022	1	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

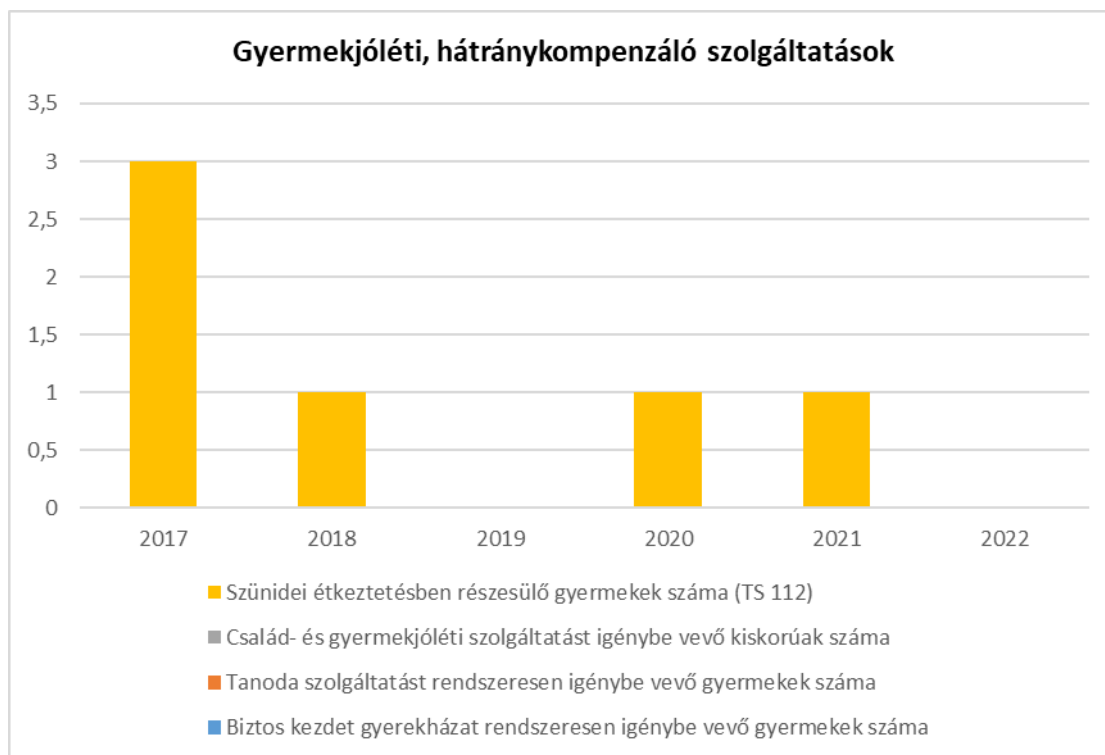
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés								

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat- ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar	

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	3
2018	n.a.	n.a.	n.a.	1
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok				

A településen nem működik bölcsőde, legközelebb a Noszlop községben van lehetőség bölcsődébe járni.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása
Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy saját tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a köznevelési intézmény alapfeladata a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai nevelése-oktatása.

Orosziban lakóhellyel ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű óvodában járó gyermekek száma a 2023. évben 2 fő.

Orosziban nincs iskola és óvoda sem. Az általános iskolások és az óvodások is Noszlopra járnak. A középiskolások átlagosan a közeli városok intézményeibe járnak be, de vannak, akik a kollégiumi ellátást is igénybe veszik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Oroszi településen nincsen iskola ezek az adatok nem relevánsak.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció
Tekintettel arra, hogy Oroszi településen nincs iskola és óvoda sem a fenti kérdés számunkra nem releváns

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések
Tekintettel arra, hogy Oroszi településen nincs iskola és óvoda sem a fenti kérdés számunkra nem releváns

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer jogszabályi hátterül a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III.26.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet), valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szolgál.

A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál:

A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer célja, hogy a szociális támogatási rendszerben azon a szinten történjen a döntéshozás, ahol a legtöbb ismeret birtokában képesek a rászorultságot elbírálni. Ennek megfelelő az önkormányzat által évente kiírt Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat helyben kerül elbírálásra. A támogatás havi összegét pályázóként állapítja meg az önkormányzat.

(2) A megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás:

(2) A megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás:

A megyei önkormányzat tetszőleges összeggel kiegészítheti a települési önkormányzat által támogatott pályázó vagy pályázók számára megítélt, települési önkormányzati forrásból fedezendő ösztöndíj összegét. (Az (1) és (2) együtt: önkormányzati ösztöndíjrész)

(3) Intézményi támogatás:

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: Minisztérium) a felsőoktatásban már tanuló vagy a továbbiakban tanulni kívánó, szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok támogatásához oly módon kíván hozzájárulni, hogy a települési (és a megyei) önkormányzat által megállapított támogatási összeget az önkormányzati támogatással megegyező mértékben – a Kormányrendelet 18. § (5) bekezdése szerint a Minisztérium hivatalos lapjában évenként közzétett értékhatárig – kiegészíti. Az intézményi ösztöndíjrész egy főre eső maximuma a 2018. évi fordulóban 5.000 Ft/fő/hó volt. (intézményi ösztöndíjrész)

A Minisztérium és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő (a továbbiakban: Támogatáskezelő) a Bursa Hungarica pályázatok, illetve ösztöndíjak kezelését a Bursa Hungarica Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerben (a továbbiakban: EPER-Bursa rendszer) teszi lehetővé. A Képviselő-testület csatlakozott 2023.as évben a hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók illetőleg felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok támogatására létrehozott Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíjpályázathoz 1 fő veszi igénybe.

Arany János Tehetséggondozó Programban a 2023. tanévben nem vett részt senki.

Önkormányzatunk fontosnak tartja a jövőben is a gyermekek továbbtanulásának támogatását.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony a felsőoktatásban továbbtanuló hátrányos helyzetű fiatal a településen.	Az önkormányzat a Bursa Hungarica Ösztöndíjjal támogatná azokat a gyermekeket, akik tehetségük, tudásuk és szorgalmuk révén képesek főiskolai végzettség megszerzésére.
A gyermekek otthoni étkeztetése nem minden esetben megoldott az iskolai szünidőkben.	nyári gyermekétkeztetés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

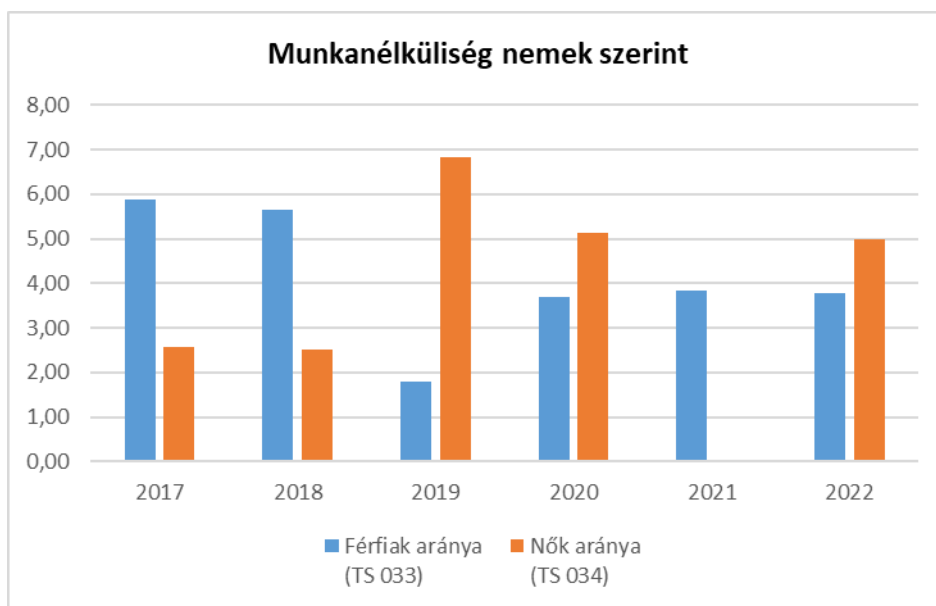
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociálisbiztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	5,88	2,56	4,22%
2018	5,66	2,5	4,08%
2019	1,79	6,82	4,31%
2020	3,7	5,13	4,42%
2021	3,85	0	1,93%
2022	3,77	5	4,39%

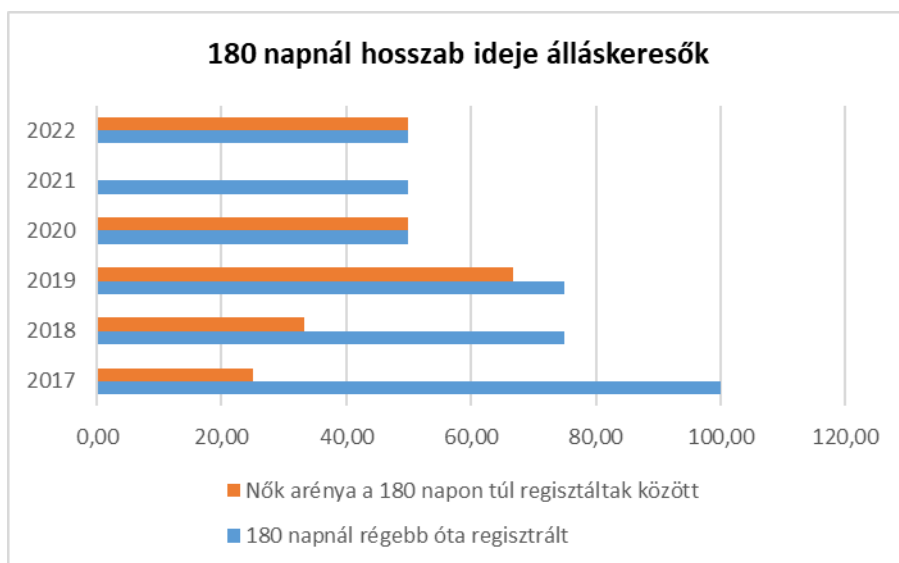
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

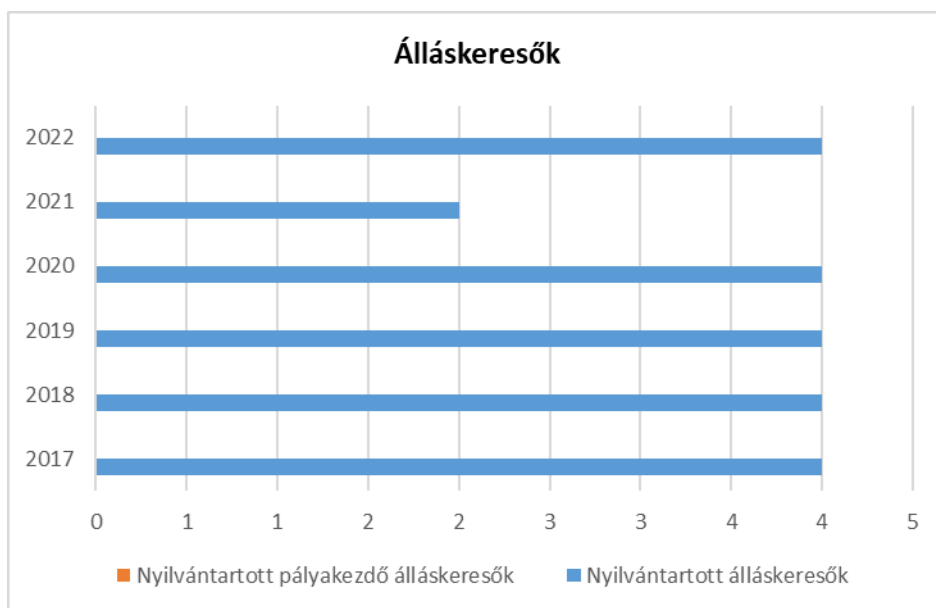
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	100	25
2018	75	33,33
2019	75	66,67
2020	50	50
2021	50	0
2022	50	50

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	4	0
2018	4	0
2019	4	0
2020	4	0
2021	2	0
2022	4	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

A táblázat adataiból látható, hogy a 2019. évben a munkavállalási korúakból a nők magasabb számban voltak, mint a férfiak.

- c) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Oroszi község Önkormányzatának nem áll rendelkezésre olyan adat, amely a nők foglalkoztatását segítő képzési programokról való részvételét vizsgálja. A startmunka program keretében 2 fő női dolgozót foglalkoztat az önkormányzat.

- d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Oroszi község Önkormányzata számára nem áll rendelkezésre olyan aktuális adat, amely az alacsony iskolai végzettségű nők számáról ad felvilágosítást.

- e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Oroszi község Önkormányzatának nem áll rendelkezésére olyan adat, amely a nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetéséről tájékoztatást adna.

- b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

- c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

- d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások egyike sem utolérhető a településen, a településen nem működik közintézmény, óvoda, bölcsőde, napköziotthon sem.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a házi gyermekorvosi és védőnői ellátáson keresztül biztosított. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és a gyermeke fokozott figyelmet fordítanak. Az anya-és gyermekgondozás egyaránt fontos elemei a vizsgálatok, szűrővizsgálatok, valamint a családlátogatások. A várandós anyát a várandóság ideje alatt 5 alkalommal az újszülöttet a hazaadást követő 48 órán belül meg kell vizsgálni, majd az első 6 hétben hetente, 1 éves koráig pedig havonta kell látogatni. A megfelelő anya és gyermekgondozáshoz a házi gyermekorvos és a védőnők megfelelő együttműködése szükséges. A védőnő az észlelő és jelző rendszer tagjaként köteles jelezni a gyermek veszélyeztetettségének észlelését a gyermekjóléti szolgálat felé. A településen nincsen védőnői szolgálat, a noszlopi védőnő látja el Oroszi településen a feladatokat.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Településünkön nincs tudomásunk nőket érő erőszakról, valamint családon belüli erőszakról sem.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nincsen önkormányzati és egyházi, alapítványi anyaoththon. A vonzáskörzetben Ajkán és Pápán található. A krízishelyzetbe kerülő nőket a településen a védőnő illetve a családgyógyógyító segíti. A bántalmazottak a Devecseri Család és Gyermekjóléti Központba is fordulhatnak, amely a 2016. évtől telefonos készenléti szolgálatot is működtet az intézmény nyitvatartási idején kívül (napi 24 órában) és hétvégén, munkaszüneti napokon is.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A Képviselő-testületben jelenleg 2 női képviselő dolgozik. A település polgármestere is nő, a falugondnoki és könyvtárosi feladatokat női dolgozó látja el. A településen nincs civil szervezet. A helyi nyugdíjasklub látogatói inkább nők, mint férfiak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Ilyen kezdeményezések nem jellemzőek a településen.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők számára nincsen civil szervezet, klub.	nők részére civil szervezet, klub létrehozása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az 1997. évi LXXXI. törvényt kell alkalmazni.

1. § (1)3 A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség esetén a biztosított részére, elhalálása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít.

6. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások

a) az öregségi nyugdíj,19

b)–c) 20

d) 21

(2) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

a) az özvegyi nyugdíj,

b) az árvaellátás,

c) a szülői nyugdíj,

d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,

e) 22 az özvegyi járadék.

(3)23

(4)24 Ha jogszabály kivételt nem tesz,

a) a saját jogú mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadékára az öregségi nyugdíjra,

b) a hozzátartozói jogon szerzett mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok hozzátartozói jogon szerzett növelt összegű járadékára a hozzátartozói nyugellátásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen a 65 év felettiek száma a 2021. évben 31 fő volt, melyből 9 fő férfi és 25 fő nő. Az idősök nyugdíjának összegéről az önkormányzatnak információja nincs. A Somló-környéki Feladatellátó Intézmény (székhelye: Devecser) biztosítja a településen a házségítségnyújtást, mint szociális szolgáltatást.

Ellátottak köre: a társult településeken élő szociális és egészségi állapotuk okán rászoruló és az azt igénylők köre. Az igénybevevők többségükben 60 éven felüliek, jellemzően kevesebb a házas, megnő az özvegyek és egyedül élők száma.

Jelenleg az intézmény az ellátási területéhez tartozó 26 településen nyújt szolgáltatást.

A kistérség egyik somló-környéki települése Somlóvásárhely a gesztortelepülés a kistérség központja, egyúttal a fenntartó, a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás. Intézményünk összesen foglalkoztat 19 főt. 2016. január 1-gyel való csatlakozását követően Oroszi település, ahol jelenleg 2 főállású munkatárs dolgozik.

Ellátottjaink közül 75,2 %-kal magas arányt képviselnek a nők, a férfi gondozott mindössze az összes ellátotti szám 24,8%.-a.

Jellemző valamennyi településre, hogy a szolgáltatást elsősorban a 65 év felettiiek veszik igénybe, közülük is nagy arányt képviselnek a 80 éves és idősebb ellátottak. A 65 évnél fiatalabb korosztályból mindössze 12 fő kérte a szolgáltatást, valamennyien agyi katasztrófa következtében kialakult mozgásfogyatékoságuk miatt.

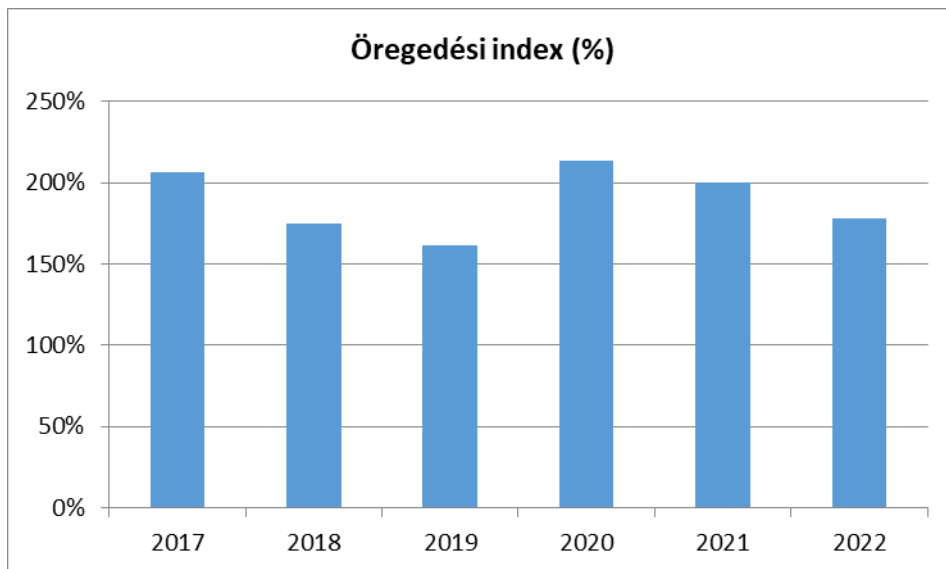
Egészségi állapotukra jellemző, hogy az egészségügyi dokumentáció alapján egy fiatal ellátott kivételével a többi gondozott egyszerre többféle krónikus betegségben is szenved, rendszeresen szed különböző mennyiségű gyógyszert, és folyamatos orvosi ellenőrzésre, kontrollra szorul.

73,2 %-uk, tehát közel kétharmaduk egyedül él, 18,8%-uk házastársával, és mindössze 8%-uk él közös háztartásban vagy gyermekével, vagy unokájával, akik napközben dolgoznak, így idős hozzátartozójuk felügyeletét és napközbeni gondozását nem tudják megoldani.

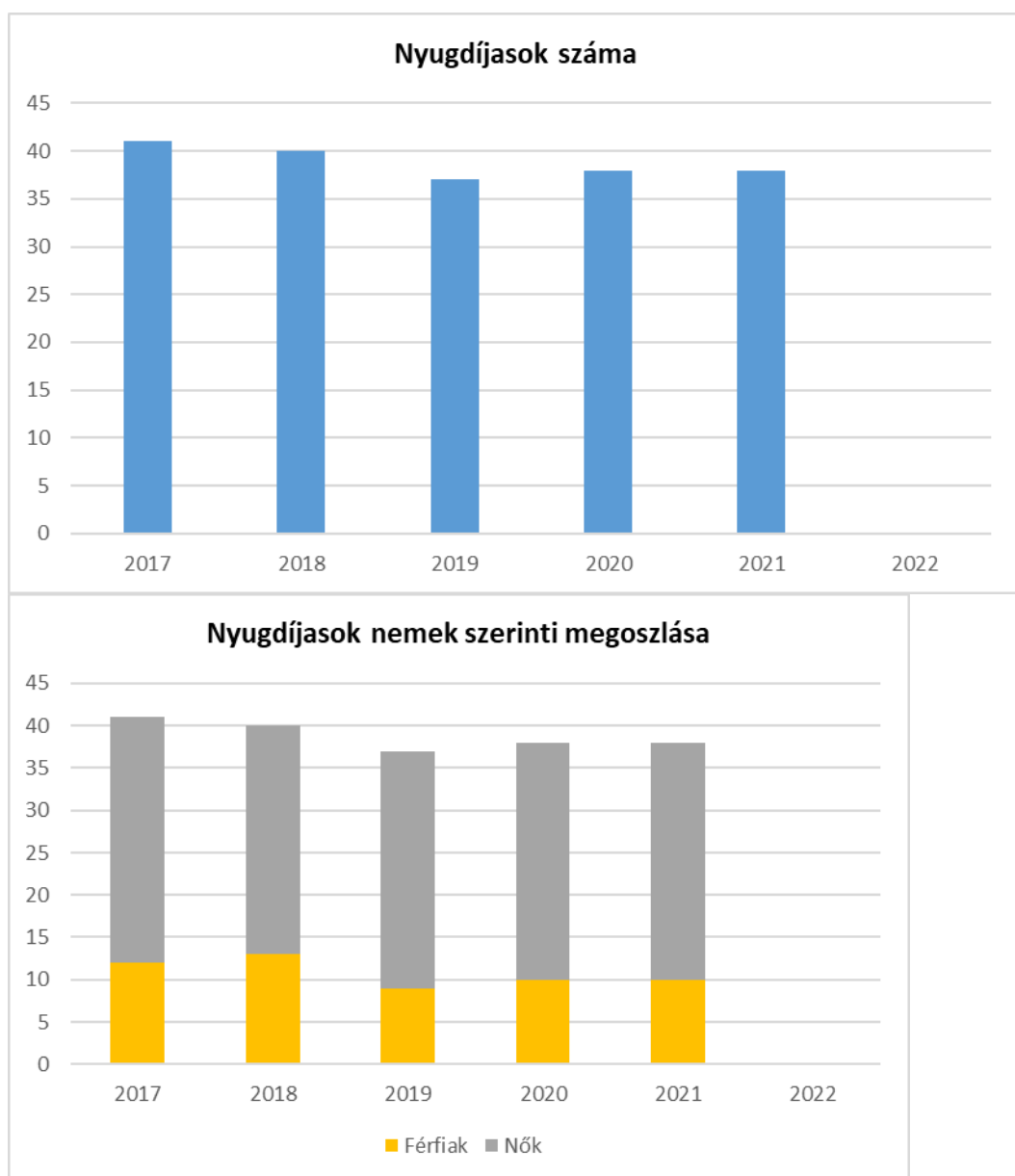
a) a saját jogú mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadékára az öregségi nyugdíjra,

b) a hozzátartozói jogon szerzett mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok hozzátartozói jogon szerzett növelt összegű járadékára a hozzátartozói nyugellátásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	33	16	206,25%
2018	28	16	175,00%
2019	29	18	161,11%
2020	32	15	213,33%
2021	34	17	200,00%
2022	32	18	177,78%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

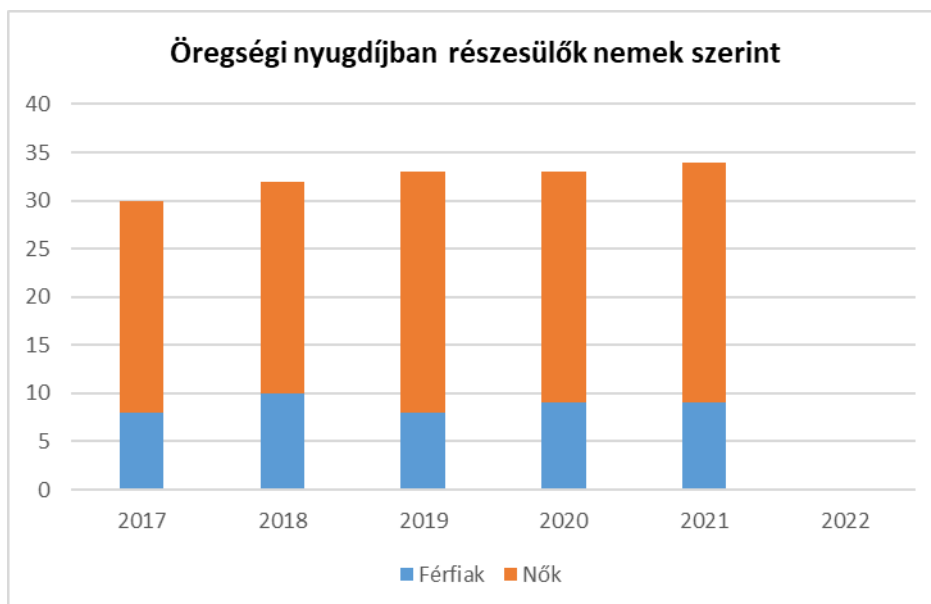
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	12	29	41
2018	13	27	40
2019	9	28	37
2020	10	28	38
2021	10	28	38
2022	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a 2017.-2021. évben a településen összesen 41 fő nyugdíjas, van a nők magasabb arányban részesülnek nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban, mint a férfiak. A 2022. évre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre adat.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	0	1	8	22	0	1	0
2018	0	1	10	22	0	0	0
2019	0	1	8	25	0	0	0
2020	0	1	9	24	0	0	0
2021	0	0	9	25	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	4	4	4	4	2	4
41-45 év (TS 042)	Fő	0	1	0	0	0	1
	%	0,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	0	1	1	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%	50,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	1	0	1	0	1
	%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	0	0	0	0
	%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	2	2	2	0	0
	%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon sajnos csak kismértékben van lehetőség. A 2021. évben volt a legalacsonyabb a regisztrált munkanélküliek száma a településen, közülük az 46-50 év feletti regisztrált munkanélküliek száma 1 fő. Tartós munkanélküli nincs a településen.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Nem volt pályázati program, amelyek segítették az idősebb korosztály foglalkoztatását, élethosszig tartó tanulását.

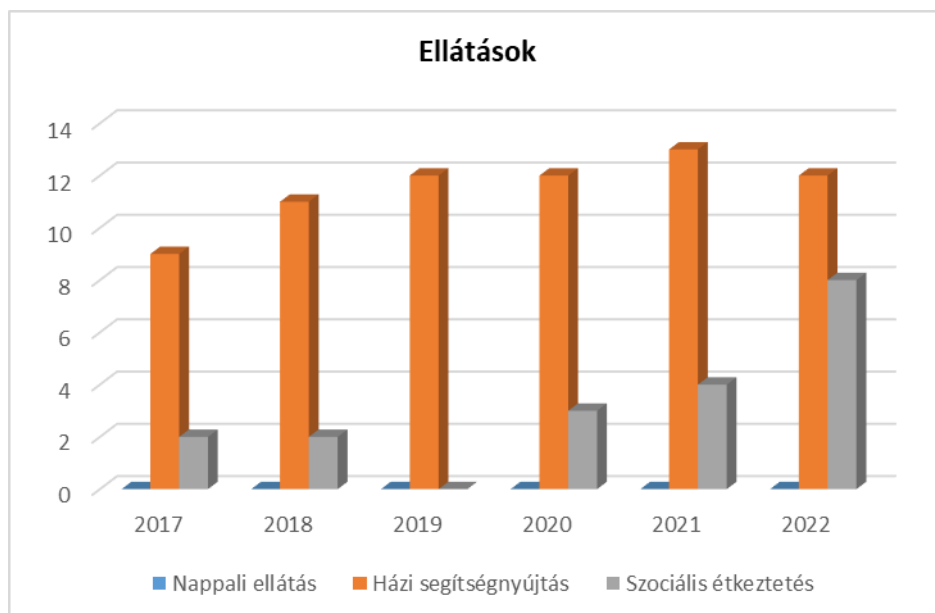
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Oroszi község Önkormányzatához nem érkezett a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó bejelentés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	33	0	9	2
2018	28	0	11	2
2019	29	0	12	0
2020	32	0	12	3
2021	34	0	13	4
2022	32	0	12	8
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

A 2021. évben a 65 év feletti lakosok száma 34 fő, a településen idősek nappali ellátása nincs a településen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A lakók a falu könyvtárát rendszeresen látogatják, vallásgyakorlásra a templomba évente átlagosan 30-40 alkalommal mennek el. A 2017. évi közművelődési statisztika alapján a településen ebben az évben, 4 művészeti rendezvény volt (előadóművészt, filmvetítés stb.), melyen összesen 67 fő jelent meg. Szórakoztató rendezvény (táncos rendezvény, bál stb.) 6 alkalommal volt, melyen 250 fő látogató jelent meg. Közösségi rendezvény ebben az évben 15 alkalommal volt, melyen 475 fő jelent meg. A közművelődési eseményeket hirdető szórólapok, 25 alkalommal jelentek meg összesen 1500 példányszámban. Az idősek digitális tudása alacsony, szükséges lenne, hogy a eok elsajátítsák a digitális alaptudást, mely által könnyebben tudnák tartani a kapcsolatot a távol élő rokonokkal. Az internet, a közösségi oldalak használata során új emberi kapcsolatokra tudnának szert tenni, ezáltal az elmagányosodásuk is csökkenne. A könyvtárban új gépek beszerzése után több nyugdíjasnak is lehetősége lenne, hogy közelebb kerüljön az digitális világhoz. A kiscsoportos foglalkozások során az idősek kimozdulnának otthonról, és egy állandó program lenne számukra a tanfolyam, mely által közösségi élményekhez jutnának és megszűnne az egyedüllét érzése.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságával kapcsolatosan nincs adata az önkormányzatnak, a település nyilvános könyvtárában szabadon lehet internetezni a település lakosságának.

d) a generációk közötti programok.

A településen megrendezésre kerülő programok minden korosztály számára kerülnek szervezésre, a programok kialakításánál a különböző korosztályok igényeit is figyelembe vesszük. A falunapi rendezvényeken alkalom nyílik időseknek és fiatalnak együtt szórakozzanak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A falu könyvtárában a helyi nyugdíjasklub tagjai heti rendszerességgel összeülnek, beszélgetnek, filmet néznek, könyveket ajánlanak egymásnak. A nyugdíjasklub foglalkozásának a száma a 2021. évben összesen 50 alkalom volt, melyen átlagosan 6 fő vett részt. A nyugdíjasok számára a digitális alaptudást megcélzó programok szükségesek lennének, hasonló tanfolyam a településen még nem volt.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Településen sok ez egyedül élő magányos idős ember, unokáikkal nem tudják tartani a kapcsolatot interneten.	Idősek informatikai ismereteinek bővítése önkéntes általános és középiskolások bevonásával hétköznapi internethasználatot és elektronikus levelezési készségek elsajátítását célzó képzést szervez a településen élő 60 éve feletti emberek számára.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszicho-szociális károsodással- illetve ezek bármilyen halmozásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen nem él fogyatékos személy az Önkormányzat tudomása szerint, de fontos az akadálymentesítés a településen.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük előmozdításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy

b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

a) rehabilitációs ellátásban részesül,

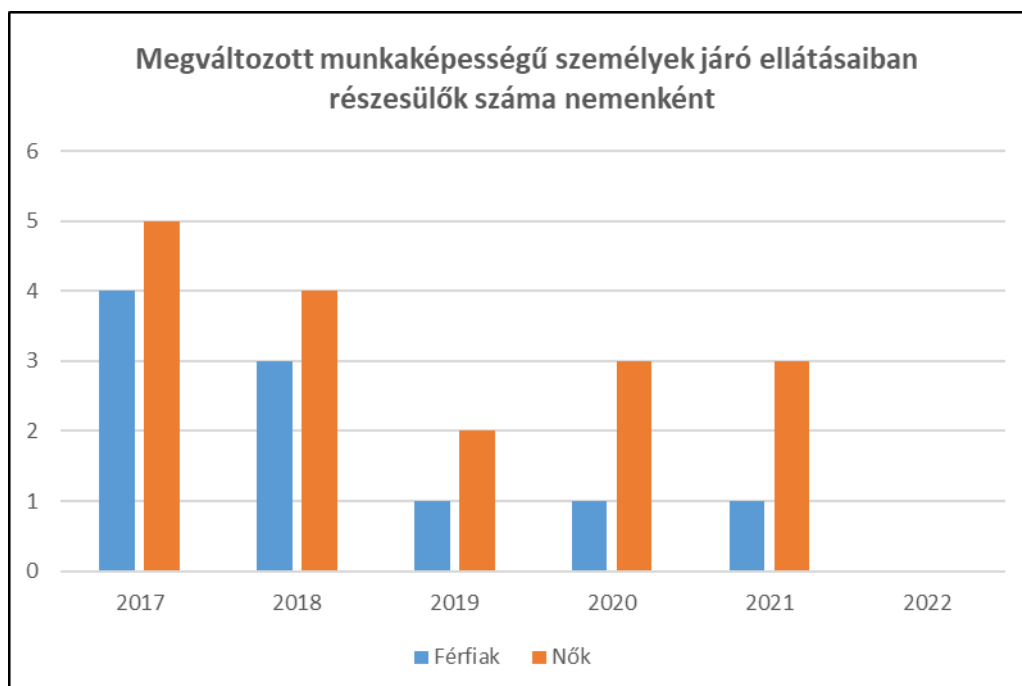
b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	4	5	9
2018	3	4	7
2019	1	2	3
2020	1	3	4
2021	1	3	4
2022	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;
- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Magasabb összegű családi pótlék: A tartósan beteg illetve a súlyosan fogyatékos gyermek (személy) után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak a betegség fennállásáig, illetőleg a gyermek 18. életévének betöltéséig. A 18 évesnél idősebb személy abban az esetben jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, ha a 18. életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a 18. életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és az az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Adókedvezmény/személyi kedvezmény: A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 40. § (1) értelmében az összevont adóalap adóját csökkenti a súlyosan fogyatékos magánszemélynél az erről szóló igazolások, határozat alapján a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5%-ának megfelelő összegig. Személyi kedvezmény jár az adóból azoknak, akik rokkantsági járadékban, illetve fogyatékosági támogatásban részesülnek és azoknak, akik olyan betegségben szenvednek, amely súlyos fogyatékossgának számít.

Fogyatékossgai támogatás: A súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőség elősegítése, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Fogyatékosági támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, akinek:

- látási, hallási, értelmi, mozgásszervi fogyatékoságát, személyiség egészét érintő fejlődésének átható zavarát, kromoszóma rendellenességét, illetve halmozott fogyatékoságát megállapították, és
- állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá
- önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul

Megváltozott munkaképességű személy ellátásai: Megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása - mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás - a komplex minősítés ismeretében történhet meg.

Rokkantsági járadék: Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásban részesül.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI.29.) Korm. rendelet 6.§-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII.1.) Korm. rendelet értelmében parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki: - közlekedő képességében súlyosan korlátozott, - látási fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, autistának, mozgásszervi fogyatékosnak minősül, - vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősített, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A falugondnoki szolgáltatás során használt gépjármű alkalmas a fogyatékkal élő lakosok szállítására, így számukra is elérhetővé válnak ezek a szolgáltatások.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A településen a közintézmények csak részben vannak akadálymentesítve. A Polgármesteri Hivatal, ahol a könyvtár is található és a Művelődési Ház is csak rámpával felszerelt. Az orvosi rendelő bejáratánál rámpa és korlát is megtalálható. Fontos lenne, hogy a faluban az összes közintézmény 100%-ban akadálymentesítve lenne.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A könyvtár és a Művelődési Ház csak rámpával ellátott, az akadálymentesítése nem megoldott, szükséges lenne az összes középület akadálymentesítésére.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A 2018. évben a településen a Sport utcai járdaszakasz, 278 fm hosszban felújításra került. A buszmegállók és parkok nincsenek akadálymentesítve. Szükséges lenne még a településen a további járdaszakaszokat is felújítani, valamint az utak helyreállítása is fontos lenne.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen a fogyatékos személyek számára nem állnak rendelkezésre speciális közlekedési megoldások és nincsen fogyatékosok nappali intézménye sem.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen nem él fogyatékos személy.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Önkormányzati épületek nincsenek akadálymentesítve.	önkormányzati épületek akadálymentesítése
Járdák, utak rossz állapotban vannak.	járdák, utak felújítása

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A település akadálymentesítése nem teljesen megoldott a településen, de ezt folyamatosan a lehetőségeihez mérten fejlesztjük.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Településszintű probléma	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Településen a bel- és külterületi utak nem megfelelőek.	bel- és külterületi utak minőségének javítása
A településen lévő önkormányzati épületek energetikailag részben korszerűek.	iskolai korszerűsítés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Közfeladat ellátását a háziorvos, a védőnő, az önkormányzat végzi, a településen civil szervezet nem működik.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen nemzetiségi önkormányzat, civil szervezet nem működik.

Az önkormányzat együttműködése az egyház képviselőivel jó.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Oroszi Község Önkormányzata 2020. január elseje óta a Somlóvásárhelyi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik. 2014. január elsejével, csatlakozott a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társuláshoz.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen civil szervezet nem működik

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Ilyen kapcsolata nincs a településnek.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program sablon munkaanyag elkészítése, illetve a következtetések levonását követően véleményezés céljából történő megküldése az érintettek részére. Az előkészítésben részt vettek a Devecseri Közös Önkormányzati Hivatal Noszlopi Kirendeltségén dolgozók, szociális, egészségügyi, gyermekjóléti köznevelési, közművelődési szakemberek.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A település honlapján (www.oroszi.hu) az anyagról és annak előrehaladásáról folyamatos tájékoztatást adunk

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Alacsony a helyben foglalkoztatás	-közfoglalkoztatási programban való részvétel
Gyermekek	- Alacsony a felsőoktatásban továbbtanuló hátrányos helyzetű fiatal a településen. - A gyermekek otthoni étkeztetése nem minden esetben megoldott az iskolai szünidőkben	-az önkormányzat a Bursa Hungarica Ösztöndíjjal támogatná azokat a gyermekeket, akik tehetségük, tudásuk és szorgalmuk révén képesek főiskolai végzettség megszerzésére. -nyári gyermekétkeztetés
Idősek	-településen sok ez egyedül élő magányos idős ember, unokáikkal nem tudják tartani a kapcsolatot interneten	-idősek informatikai ismereteinek bővítése önkéntes általános és középiskolások bevonásával hétköznapi internethasználatot és elektronikus levelezési készségek elsajátítását célzó képzést szervez a településen élő 60 éve feletti emberek számára.
Nők	-nők számára nincsen civil szervezet, klub	-nők részére civil szervezet, klub létrehozása
Fogyatékkal élők	-foglalkoztatási helyzet javítása	-közfoglalkoztatási programban való részvétel
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	- bel-és külterületi utak fejlesztése - szűrővizsgálatok - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	- forrásszerzés, állapotfelmérés, karbantartás - forrás felkutatása, igényfelmérés - forrás keresés, energetika korszerűsítése

Jövőképünk

Fontos számunkra a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerek tanulásának és továbbtanulásának támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, hogy ne érezzék magányosnak magukat.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az életminőség javítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz való hozzáférésehez és a településen való közlekedésük megkönnyítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Infrastruktúra javítása	A településen lévő utak és járdák rossz állapotban vannak, felújítás szükséges.	A járdák és az út minősége javul.	EU2020, Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	A településen a rossz állapotban lévő járdák és főút helyreállítása.	Polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Járdák és főutak minőségének javulása.	Önkormányzati, pénzügyi és humán erőforrás.	5 év	Nem releváns.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Foglalkoztatási helyzet javítása	A településen nagy a munkanélküliség, amit csökkenteni kell.	A munkanélküliség csökkentése a településen.	EU2020 stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030; Új Roma Stratégia (2019-2030)	A munkanélküliség csökkentése a közfoglalkoztatási programba való bevonás által.	Polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Munkanélküliek számának csökkenése.	Humán, pénzügyi, technikai és önkormányzati erőforrás.	5 év	Nem releváns.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Továbbtanulás támogatása Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat, Arany János Tehetséggondozó Program	A településen élő gyermekek és fiatalok szeretnének tovább tanulni, de kevés rá a lehetőség a család támogatása által.	A gyermekek továbbtanulásának támogatása.	EU2020 stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030; "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A gyermekek részére anyagi és erkölcsi támogatás biztosítása.	Polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	A továbbtanuló gyermekek számának növekedése.	Humán, pénzügyi, technikai és önkormányzati erőforrás.	5 év	Nem releváns.
2	Szüneti gyermekétkeztetés	A rászoruló gyermekek a szünetidő alatt nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű ételhez, táplálékhoz.	A rászoruló gyermekek a szünetidő alatt napi egyszeri főtt ételhez juthassanak.	Gazdasági program	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia	A rászoruló gyermekek számára a szünetidő alatt napi egyszeri meleg étel biztosítása.	Polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	A rászoruló gyermekek a biztosított étel által egészségesebbek, jobban tápláltak.	Önkormányzati, pénzügyi, technikai erőforrás.	5 év	Nem releváns.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Közösségi Klub kialakítása nők részére	A nők, fiatal anyák nem tudnak másokkal kommunikálni, elszigetelődnek.	Női lakosság részére egy klubhelyiség kialakítása, programok, előadások szervezése.	EU2020; Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030; "A nők szerepének erősítése családban és társadalomban"	A női lakosság részére egy közösségi klubhelyiség kialakítása önkormányzati támogatással.	Polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	A női lakosság közösségi lehetőségei növekednek.	Önkormányzati, technikai, pénzügyi erőforrás.	5 év	Nem releváns.

					(2021-2030)								
IV. Az idősek esélyegyenlősége													
1	Idősek digitális tudásának fejlesztése.	Az idősek digitális tudása alacsony, magányosak, nem tudják tartani a kapcsolatot rokonokkal.	Az idősek digitális tudásának fejlesztése, az elmagányosodás megelőzése.	EU2020, Gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	Az idősek részére digitális kompetenciafejlesztés megvalósítása, Számítógépes tanfolyamok szervezése.	Polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Az idősek emberek számára kényelmesebb, világosabb, közvetlenebbek, nyitottabbak és tájékozottabbak lesznek,	Önkormányzati, pénzügyi és humán erőforrás.	5 év	Nem releváns.	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége													
1	Akadálymentes település	Az önkormányzati ingatlanok nem teljes mértékben akadálymentesek, korszerűsítés szükséges.	Akadálymentesítve lesz minden intézmény, ezáltal a fogyatékkal élők és az idősek emberek egyenlő eséllyel juthatnak majd a szolgáltatásokhoz.	EU2020, Gazdasági program	Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025; Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)	Önkormányzati ingatlanok akadálymentesítése.	Polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Az önkormányzati épületek akadálymentesek lesznek, a fogyatékkal élő személyek és az idősek emberek könnyebben közlekedhetnek.	Önkormányzati, pénzügyi és humán erőforrás.	5 év	Nem releváns.	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

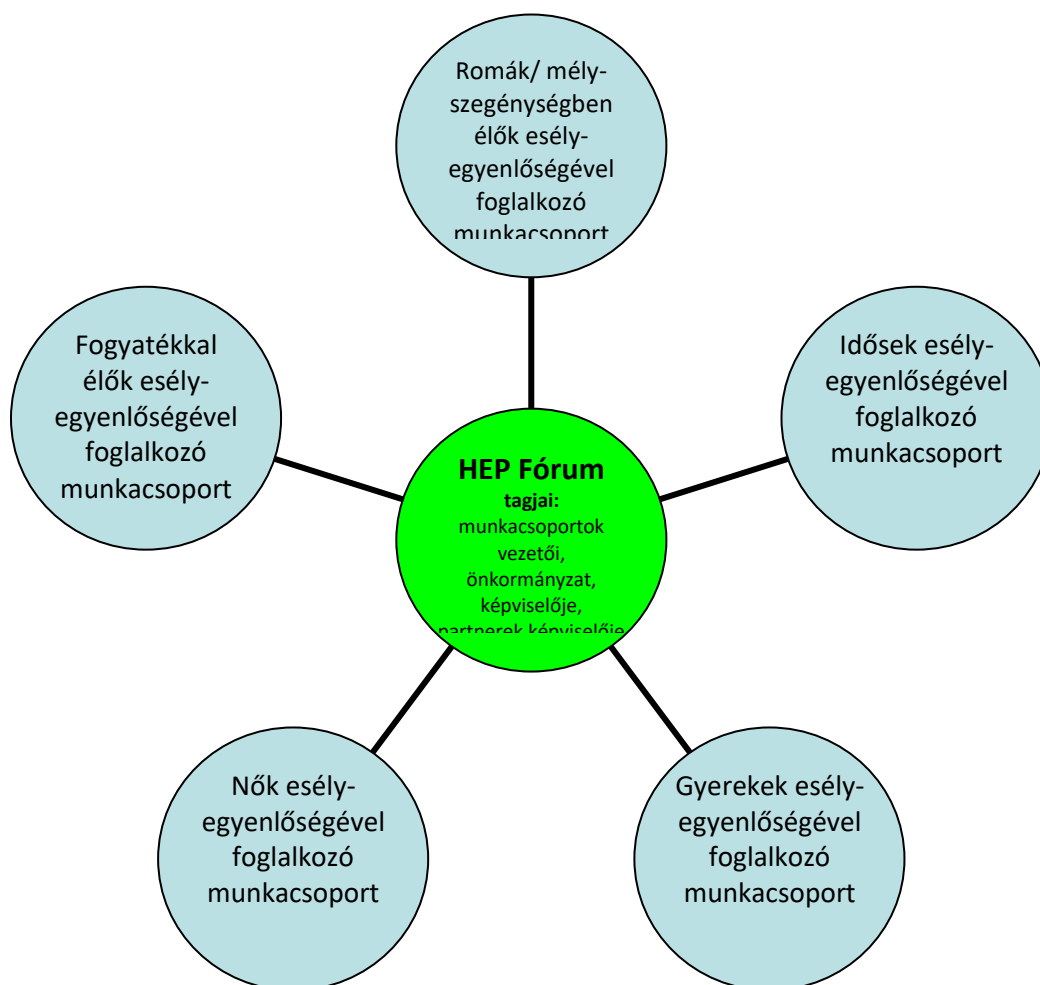
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Az **Oroszi** község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően **Oroszi** község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum: Oroszi,

Aláírás

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Az Oroszi község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Oroszi község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 52/2023.(XII.08.) számú határozatával elfogadta.

Oroszi község Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023.12.12.-vel hatályba lép.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum Oroszi, 2023.12.12.

OROSZI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

8458 Oroszi, Szabadság u. 27.
e-mail: hivatal@noszlop.hu , tel: 88/505-820

KIVONAT

Oroszi Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2023.12.08. napján tartott nyilvános üléséről

52/2023.(XII.08.) határozat

Oroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.évi CXXV. törvény 31.§ (1) bekezdése alapján Noszlop Község Önkormányzata 2023-2028. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját a határozat melléklete szerinti tartalommal - 2023.12.12-ei hatályba lépéssel - elfogadja.

(A HEP a határozat melléklete.)

Felelős : Mihály Enikő polgármester

Határidő: 2023. 12. 12.

k.m.f.

Mihály Enikő s.k.
polgármester

Bendes István s.k.
jegyző

**A kivonat hitelül
Oroszi, 2023.12.14.**

Rendes-Somlai Eszter
aljegyző

